

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1-, lanskoletne 2-; mesečna naročnina Din 20-, zanjino 30-. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava
Ljubljana, Gradišče 10, tel. 30-69
Podružnica v Mariboru, Alek-sandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. ček. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 209

Ljubljana, četrtek, dne 10. septembra 1931

Leto II.

Romunski poslanik v Londonu Titulescu je izvoljen za predsednika 12. letnega zasedanja Društva narodov.

Zahvala Nj. Vel. kralja

Beograd, 9. septembra. AA. Povodom objave manifesta Nj. Vel. kralja in razglasitve ustave kraljevine Jugoslavije so bile poslani na najvišji naslov iz države in inozemstva številne brzojavke, v katerih se izražajo rodoljubni in topli izrazi vdanosti in zvestobe. Po najvišjem nalogu je pisarni Nj. Vel. kralja čast izraziti hvaležnost poedinem, ustanovam in društvom za poslano brzojavko. Iz pisarne Nj. Vel. kralja, 8. septembra 1931.

Drugo zasedanje skupščine balkanske konference

Beograd, 9. septembra. AA. Po sklepu organizacijskega odbora balkanske konference v Carigradu se začne drugo zasedanje skupščine balkanske konference 11. oktobra v zgradbi univerze v Carigradu ter bo trajalo do 20. oktobra. Za časa konference bodo delali delegati izlete ter odpotovali med drugim v Ankaru, kjer bodo sprejeli od predsednika republike Kemal paše. Kakor je znano, je bila ustanovljena institucija balkanskih konferenc o priliki sestanka vseh balkanskih držav v Atenah od 5. do 12. oktobra l. l. Njen cilj je zblizanje in sodelovanje balkanskih držav na političnem, socialnem, gospodarskem in kulturnem polju.

Francosko - nemška gospodarska pogajanja

Berlin, 9. septembra. d. Prihodnje dni se prično v Berlinu francosko-nemška gospodarska pogajanja. Na njih se bo obravnavalo o sporazumnem delovanju nekaterih industrijskih panog, o reviziji trgovskih pogodb, o prenovnem aktu ter o organizaciji velikih javnih del v jugovzhodni Evropi. Istovrstno se bodo vršila tudi pogajanja z Avstrijo o prednostnih carinah na les ter na lesne in celulozne izdelke. Končno se bodo pogajala tudi Francija in Madjarska glede uvoza žita.

Podmornica »Nautilus« v Spitzbergenu

Oslo, 9. septembra. AA. Večraj opoldne se je vrnila v Spitzbergen podmornica »Nautilus«, ki je tako srečno zaključila svoje potovanje proti Severnemu tečaju. Približala se mu je do 450 milj.

Odprava je bila dolgo časa pod vodo, vendar se je morala vrniti, ker je led nekoliko pokvaril podmornico.

Nemški nar. socialisti se povrnejo v parlament

Hanover, 9. septembra. d. Bivši türinški notranji minister dr. Frick je izjavil na nekem nacionalno-socialističnem shodu, da se bodo narodni socialisti oktobra meseca povrnili v nemški državni zbor in tam zahtevali odstop dr. Brüninga kakor tudi celotne pruske vlade ter razpustitev pruskega deželne zboru.

Dr. Buresch ne bo kandidiral za mesto predsednika

Dunaj, 9. septembra. d. Krščanski socialci so se na današnjem posvetovanju zedinili glede kandidata za mesto predsednika republike, ki ga bodo o volitvah dne 18. oktobra postavile meščanske stranke. To je dosedanji ministrski predsednik Miklas, dočim bodo morali prvotno nameravano kandidaturu dr. Burescha opustiti, ker niso mogli najti za njega kot zveznega kancelarja drugega kandidata.

Odlikovanje Nikole Tesle

Beograd, 9. septembra. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je bil na predlog ministra za prosveto odlikovan z redom Jugoslovanske krone I. razreda Nikola Tesla, učenjak iz Newyorka in častni doktor beograjske univerze.

Poleti letalke Johnson

Berlin, 9. septembra. AA. Tu je pristala letalka Amy Johnson, ki je pred kratkim letela iz Londona v Tokio. V London pride najbrž že danes.

Zasedanje glavne skupščine Društva narodov

Vprašanje razorožitve glavni predmet razprav — Italijanski predlog o premirju v oboroževanju — Nemčija je predložila poročilo o svojih bojnih silah — Vprašanje posojila Madjarski

Zeneva, 9. septembra. Po izvolitvi 6 podpredsednikov: Brianda, lorda Roberta Cecilia, Jošisave, Curtiusa, Apponija in Grandija, je zunanji minister Grandi otvoril splošno debato z govorom, v katerem se je bavil v glavnem z razorožitvenim problemom in poudaril vero italijanske vlade v razorožitev, ki je edino zdravilo proti političnim in gospodarskim boleznim Evrope in sveta.

Minister je predlagal v imenu italijanske vlade, naj se takoj uveljavi premirje v oboroževanju, ki naj traja do svetovne razorožitvene konference. Grandi je dalje opozoril skupščino, da je Svet Društva narodov že sam predlagal sestanek vseh interesiranih vlad pred svetovno razorožitveno konferenco.

Minister je nadaljeval, da bi sporazum med vsemi državami o razorožitvi ustvaril atmosfero zaupanja, ki bi prav gotovo pospešila rešitev razorožitvenega problema.

Govorec o problemu mednarodnih dolgov je Grandi izjavil, da bi rešitev vprašanja reparacij in dolgov koristila vsem narodom.

Politični problemi naj se rešijo v istem duhu, v katerem se dela sedaj na rešitvi gospodarskih težkoč. Društvo narodov naj to delo podpira s tem, da dela za moralno pomirjenje.

Italijanski zunanji minister je zaključil svoj govor z upanjem, da bodo vsi narodi

v Društvu narodov delali za isti cilj in da postane ta skupina še močnejša in nerazdružljivejša.

Zeneva, 9. septembra. n. Vprašanje razorožitve je še vedno najvažnejši problem vseh razgovorov. Grandijev govor je vzbudil precejšnje zanimanje. Sugestiven je bil njegov predlog, da bi države, ki bodo sodelovale pri razorožitveni konferenci, sklepale razorožitveno premirje.

Včeraj je prispel odgovor nemške vlade z dne 28. avgusta na poziv generalnega tajnika DN, da bi vsaka vlada poročala DN o svojih oboroženih silah in tako olajšala priprave za razorožitveno konferenco, ki se prične meseca februarja. Nemška vlada je v svojem poročilu zatrdila, da je podala točne podatke o svojih oboroženih silah, pa je indirektno protestirala proti določbam versailleske mirovne pogodbe, po katerih je dobila Nemčija pravico do sila skromnih vojnih sil. Zanimivo pa je, da v poročilu niso navedeni izdatki za nemško oboroževanje. Nemci se izgovarjajo, češ da stroški še niso preračunjeni in da jih bodo pozneje sporočili.

Zeneva, 9. septembra. n. Na seji DN so govorili danes indijski, japonski in kanadski delegat, nazadnje pa še romunski zunanji minister Ghica. Ghica je govoril o razorožitvi. Za resnično razorožitev je treba iskrenosti in varnosti. Brez njiju odpo-ved sili ni mogoča. Varnost pa zivisi od

medsebojnega zaupanja. Romunska vlada je pripravljena zaupati vsem in skleniti z vsakomer pogodbe o nenapadanju.

Bilo je jasno, da je Ghica aludiral na romunsko-sovjetska pogajanja, ki so v teku in o katerih pravijo, da se bodo na lep način zaključila.

Zeneva, 9. septembra. n. Snoči so iz Zeneve odpotovali Litvinov, Schober in Wal-ko. V Zenevo pa je prispel nemški državni podtajnik pri zunanjem ministrstvu Bülow, da se domeni o potovanju Laval in Brianda v Berlin.

Tudi tu se širijo govorice o bližnji ostavki avstrijskega zunanjega ministra dr. Schobra. Pravijo pa, da bo podal ostavko tudi nemški zunanji minister dr. Curtius. Sodijo, da bo njegov naslednik državni podtajnik Bülow.

Zeneva, 9. septembra. d. Finančni odsek DN je pričel s premetiranjem gospodarskega položaja Madjarske. Strokovnjaki so ocenili kreditno potrebo Madjarske na 20 milijonov funtov šterlingov, češ da je ta znesek potreben za resnično finančno sanacijo Madjarske. Za enkrat pa seveda ne bo mogoče tako velike svote dobiti kot posojilo, temveč bo morala madjarska vlada skušati doseči podaljšanje že početkom tega leta zapadlega kratkoročnega kredita v višini 3 milijonov funtov, na kar bi se dala izvesti konverzija Rothschildovega posojila, ki znaša 7 milijonov funtov šterlingov.

Nova MacDonaldova vlada pred parlamentom

Po učinkovitem govoru ministrskega predsednika je dobila vlada zaupnico z 59 glasovi večine — Za vlado je glasovalo tudi 12 poslancev delavske stranke — Demonstracije brezposelnih

London, 9. septembra. AA. Na snočni seji je zbornica z 59 glasovi izrazila vladi zaupnico. Med 309 poslanci, ki so glasovali za vlado, je bilo 12 pristašev delavske stranke. Trije delavski poslanci niso glasovali. Debata se je omejila v glavnem na razpravo o krizi, zaradi katere se je sestavila sedanja vlada. Po besedah ministrskega predsednika Baldwinja je izzvalo to krizo v glavnem pomanjkanje zaupanja in ne narodnih sredstev. Naloga zakladnega ministra Snowdena bo, da bo poročal zbornici na jutrišnji seji o odredbah za štednjo in o novih davkih, ki jih bo predložila vlada, da spravi državni proračun v ravnotežje.

Mac Donald je v svojem učinkovitem govoru poudaril, da ni nihče predvideval tako velike krize, odkar je odšel parlament na počitnice. Dne 8. avgusta je »Angleška banka« opozorila vlado, da je postal položaj zaradi dvigov zlata zelo resen in da potrebuje zunanje posojilo, da se vzdrži tečaj funta šterlinga in odvrne grožnja katastrofa. Mac Donald je dalje dejal, da bodo morali proučiti vprašanje uravnovesenja angleške trgovinske bilance, čim bo dosežen sporazum o programu za štednjo in novih davkih. Vlada bo znižala ministrom plače in predlagala, naj zbornica izvoli odbor za štednjo in razpravlja o vladnih predlogih. Končno je Mac Donald pozval zbornico, naj mu zaupa in ga podpira. Govornik je zaključil:

»Pozivljam vse stanove in razrede, naj podpirajo vlado na tej težki poti, na kateri naj se utrde naša varnost, naša čast in naše blagostanje. Bremen, ki jih bomo zahtevali od naroda, bodo pravična. To ni uničujoč napad na življenjski standard. Zbrati moramo vse k skupnemu delu in k skupnim žrtvam, da se vzdrži kredit, od katerega so odvisni življenje in dohodki milijard ljudi.«

Mac Donald je zaključil, da je dolžnost vlade ostati na krmilu, dokler ne mine kriza in dokler ne bo svet ponovno uverjen, da je funt šterling trden.

Pozneje je govoril voditelj konservativcev Baldwin in dejal, da bo njegova stranka iz vsega srca podpirala vlado. Izrazil je pri tem mnenje, da bo angleška trgo-

vina oživela najlažje s pomočjo carin. Prav tako se je izrazil Winston Churchill, ki je menil, da so carine bistvenega pomena za oživiljenje industrije.

Debato je zaključil v imenu vlade liberalni voditelj sir Herbert Samuel. Izjavil je, da bo zakladni minister na jutrišnji seji obrazložil ves položaj in predložil pravične odredbe vlade za rešitev sedanje krize. Pri tem je izrazil upanje, da opozicija ne bo tako nespravičljiva, kakor to kažejo nekateri krogi.

Govornik je končal, da je vlada pripravljena na boj z opozicijo, če se bo pojavila.

London, 9. septembra. AA. V zapadni del mesta je korakalo snoči več sto brezposelnih, ki so poslali ministrskemu predsedniku deputacijo.

Mac Donald jo je sprejel. Policija je morala razprostiti del demonstrantov, ki so hoteli povzročiti nemire. Pri tem je aretirala več oseb.

Davi je prišlo v Bristolu do večjih nemirov. Brezposelni so hoteli vdreti v prostore, kjer zboruje delavski kongres, ki ni hotel sprejeti deputacije. Policija je demonstrante razpršila. Aretiran ni bil nihče.

Protifašistovska zarota v Genovi

Eksplodizija bombe v zarotnikovem stanovanju — Njegova mati ubita — Preiskava in aretacije

Genova, 9. septembra. v. Listi so že obširno poročali o dogodku, ki se je v soboto okrog 19. ure zvečer dogodil v stanovanju mladega italijanskega industrijca Bovone. Pri njem je eksplodirala bomba, ki je nje-ga samega težko ranila, njegovo mater pa ubila. Nesrečnejšo je odtrgalo obe roki, mater pa je raztrgalo, tako da je v nedeljo ponoči umrla.

Policija je bila takoj na mestu in uvedla preiskavo. V stanovanju so našli večjo količino razstrelivnih snovi in sestavnih delov peklenjskih strojev. Bovone je imel nalogo, da jih skrije v okolici svojega stanovanja. Našli pa so tudi več pisem, po katerih so dognali, da se je Bovone v zadnjih časih večkrat odpravil v Francijo. Pri vsem njegovem delovanju ga je podpiralo več drugih oseb, ki so jih aretirali.

Dognali so, da so bili Bovone in njegovi tovariši v tesni zvezi z antifašistično koncentracijo v Parizu. Preiskava je imela že takoj spočetka ta rezultat, da so ugotovili, da je bil Bovone povzročitelj terorističnih atentatov v Bologni, Turinu in Genovi. Pripravljal pa je še celo vrsto atentatov na raznih krajih.

Njegova prijateljica, plesalka Greta Blaha, mu je mnogo pomagala pri njegovem delu. Tudi njo so aretirali. Pri zasliševanju je končno morala priznati, da je bil

Bovone v stalnih stikih s pariško antifašistično koncentracijo in da je skupno z njo osebno pripravil in izvršil bombne atentate v Bologni, Turinu in Genovi. Včeraj so znova aretirali celo vrsto ljudi. Fašistični tisk pa ostro napada antifašistično koncentracijo, češ, da se skriva v inozemstvu in si njeni ljudje ne upajo v borbo iz oči v oči, in Francijo, češ, da izkazuje tem ljudem svoje širokogrudno gostoljubje.

Sestanek mednarodne donavske komisije

Rim, 9. septembra. AA. Agencija Stefani poroča iz Benetk, da se je tam včeraj začelo 14. zasedanje stalne donavske komisije. Prve seje so se udeležili pravosodni minister Rocco kot predsednik komisije in češkoslovaški, romunski, madjarski, avstrijski in jugoslovanski poslanci v Italiji, prefekt Benetk in mnogostevilni eksperti. Prefekt Benetk je pozdravil delegate v imenu vlade in izrazil svoje zadovoljstvo, da so Benetke izbrane za mesto zasedanja komisije, nato pa je želel komisiji uspeh pri delu. Kot predsednik komisije se je zahvalil za pozdrav ministra Rocca. V svojem govoru je nadalje naglasil, da je letos jubilejno leto komisije, ki dela že 10 let. V svojem govoru je naglasil koristno delo, ki ga komisija vrši.

Zveza mest in trgov

Na pobudo ljubljanskega župana dr. Puca se je včeraj ustanovila v Ljubljani Zveza mest in trgov za Dravsko banovino. Čestitati je slovenskim mestom, da so si zgradili to svojo organizacijo, ker je to edina pot, da bodo mogla mesta uspešno braniti svoje interese in se s tem tudi tako razvijati, kakor je želeli. Na ustavnem kongresu so govorniki tudi navedli celo vrsto nad vse prepričevalnih argumentov, ki zahtevajo ustanovitev zveze mest. In zlasti simpatično je bilo, da so povdarjali vsi govorniki brez izjeme, da nova zveza ne bo v ničemer naprjena proti podeželju, temveč bo nasprotno njena intencija, da ustvari čim složnejše sodelovanje mest s podeželjem. Nobenega dvoma zato ni, da bo nova zveza mest pravi blagoslov za naša slovenska mesta, ki bodo, združena v močni skupni organizaciji, mogla že itak silni ritem razvoja naših mest še stopnjevati.

Še prav posebno veliko delo, a tudi uspehov čaka novo zvezo mest na gospodarskem polju. Tako bi moglo skupno delo vseh naših mestnih denarnih zavodov kar najugodnejše vplivati na naš denarni trg. Ker se je o tem sodelovanju na kongresu že govorilo, je upati, da se bo ta misel tudi kmalu izvedla.

Naša mesta so največji konzument za vse kmetijske pridelke in zato kar poklicana, da v soglasju s kmetijskimi produktivnimi zadrugami izvedejo čim cenejšo in čim boljše aprovizacijo mest. Na ta način bi se moglo tudi na najuspešnejši način poskrbeti, da bo živilski trg v mestih v resnici odgovarjal vsem higijenskim predpisom. Nobenega dvoma ni, da bo takšno sodelovanje med mesti in produktivnimi zadrugami zelo koristilo tudi izvozu kmetijskih pridelkov, ker bi se na ta način agrarni producenti privadili, da bi gojili le pridelke, ki v vsakem pogledu odgovarjajo zahtevam svetovnega trga.

Kakor hitro bi pričela delovati zveza mest, bi tudi nastala potreba, da pride pri raznih investicijah do sodelovanja mest. Vsa slovenska mesta bi tako skoraj gotovo mogla ustanoviti lastno podjetje za tlakovanje cest, ki bi se na ta način gotovo sigurno pocenilo. Pa tudi vse druge občinske naprave bi bile mnogo cenejše, če bi se nabavljale v večjih množinah. Vsaka mestna uprava si je tekom svojega poslovanja nabrala dosti dragocenih izkušenj, ki z organizacijo mest ne bodo neizkoriščene. Pa še celo vrsto drugih pridobitev bo mogla nuditi zveza mest svojim članicam in zato pozdravljamo ustanovitev zveze mest iz vsega srca.

Še prav posebno pa vsled tega, ker so bila naša mesta vedno središče naše nacionalne kulture. V največjem interesu te je, da so naša mesta čim bolj močna in krepka. Niso še tako daleč nazaj oni časi, ko so bila skoraj vsa mesta v tujih rokah. S silno težavo se je takrat razvijala naša kultura in število naročnikov na časopise in odjemalcev knjig je bilo tako nizko, da so naši časopisi komaj živostarili, naši pisatelji pa morali stradati. Odkar pa imamo svoja mesta in odkar so se ta pričela zlasti v zadnjem času tako močno razvijati, je tudi konec naše bivše kulturne mizerije. Slovenski časopisi so se razvili v takšni meri, da morejo konkurirati z vsem drugimi, in mnogo večja vesta v tujini ne zmoroje toliko dobrih in tako v tehničnem oziru popolnih listov kot Ljubljana. A prav tako je napredovala tudi slovenska knjiga. Vedno nove književne organizacije dobivamo, vse izdajajo vedno bolj bogato opremljene knjige in vse imajo dovolj naročnikov in vse so aktivne. Vse to pa samo zato, ker so narasla naša mesta, ker je veliko število mestnega prebivalstva ustvarilo dovolj velik krog naročnikov in odjemalcev.

A tudi v nacionalnem pogledu so naša mesta odlično izpolnila svojo nalogo in bila vedno trdnjave narodne misli.

Z ustanovitvijo zveze mest je dana nova možnost za razvoj naših mest in prepričani smo, da bodo naša mesta to možnost v polni meri izkoristila in se še z večjim tempom razvijala in napredovala v korist vsega našega naroda.

Dunajski sadni trg

Dunaj, 9. septembra. d. Iz Jugoslavije je bilo uvoženih 5 vagonov jabolok, 17 vagonov bosenskih sliv in 2 vagona grozdja. Iz Madjarske 12 vagonov grozdja, iz Italije 6 vagonov breskev, 1 vagon čebule in 2 vagona grozdja.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 9. septembra. d. Malo izpremembe, dosedanje hladno in deževno vreme bo trajalo še nadalje.

Nova priznanja povodom zadnjih sprememb v Jugoslaviji

Povoljen sprejem naše nove ustave v poljskem tisku — »Prager Tagblatt« o zaslugah ministra dr. Kramerja

Varšava, 9. septembra. AA. Sprememba režima v Jugoslaviji je bila sprejeta s strani poljskega vladinega in opozicijskega tiska z zadovoljstvom. Varšavski vladni list »Gazeta Polska« in drugi listi naštevajo pozitivne rezultate brezustavnega režima po 6. januarju 1929 ter naglašajo, da so cilji režima realizirani in da nova ustava predstavlja novo pozitivno točko velikega razvoja Jugoslavije. Krakovski »Glas naroda« naglašuje politično modrost kralja Aleksandra I., čigar neustavni režim ni bil podoben drugim diktaturam. Kralj je pospešil veliko delo zedinjenja, ki je bilo onemogočeno s prejšnjim parlamentom. Listi postavljajo vprašanje, ali bo jugoslovanska demokracija razumela po dveh letih napake in ali bo znala prevzeti oblast. »Slovo pomorsko« piše, da je kralj Aleksander takoj po izvršitvi programa prostovoljno vrnil državi demokratični režim ter s tem postavil vzor drugim evropskim vladarjem.

Preprečene madjarske mahinacije proti Slovakom

Madjarske oblasti preprečile odhod slovaških delegatov na kongres Zveze društev za DN — Zavrtni nepravni delegati

Zeneva, 9. septembra. v. Madjarski Slovaki doslej niso sodelovali pri kongresih društev za DN v Ženevi. Tej manjšini niso niti dovolili, da bi ustanovila društva za DN. Madjarske oblasti pravil teh društev enostavno niso potrdile, organizatorje pa so dale aretirati.

Letos je predsedstvo Zveze društev za DN interveniralo pri bivšem madjarskem ministrskem predsedniku grofu Bethlenu in ta je dovolil, da se tudi madjarski Slovaki udeležijo ženevskega kongresa društev za DN. Za slovaškega delegata je bil imenovan evangelijski senior Šerebenji. Ta pa je v zadnjem hipu sporočil, da zaradi težke bolezni ne more priti. Temu opravičilu nihče ni verjel, ker so madjarske oblasti zadržale na Madjarskem tudi druge delegate in celo delegate jugoslovanskih Madjarov, ki so bili na potu skozi Madjarsko v Ženevo.

Dopolnitve k zakonu o uvozu in izvozu pšenice

Beograd, 9. septembra. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra trgovine in industrije po zahtevu predsednika ministrskega sveta predpisal in objavil zakon o dopolnitvi zakona o uvozu in izvozu pšenice, rži in pšenične moke.

§ 1. Po § 3. zakona o uvozu in izvozu pšenice, rži in pšenične moke z dne 27. januarja 1931. pride nov paragraf, ki sega lasi:

§ 3.a) Pooblašča se Privilegirana agrarna banka, da najame posojilo v svrhu finansiranja izvoza in uvoza po tem zakonu in poleg državne garancije daje v to svrhu kredite Privilegirani družbi za izvoz deželnih pridelkov kraljevine Jugoslavije. Garancije bo v imenu države dal banki minister za finance po odobritvi predsednika ministrskega sveta.

§ 2. Ta zakon stopi v veljavo, ko ga kralj podpiše in dobi obvezno moč z dnem objave v Službenih novinah.

Novo opozorilo mlinarjem

Beograd, 9. sept. AA. Privilegirana akcijska družba za izvoz poljedelskih pridelkov iz Jugoslavije poroča: Naročniki pšenice so dolžni, da pri naročilih pšenice predložijo potrdilo svoje davčne uprave, da so davek poravnali.

Kot enotna moka se smatra moka, ki je gre 80 kg na 100 kg pšenice.

Trgovski mlinci ne smejo sprejemati od pridelovalcev pšenice na skladišče. Nasprotno pa smejo mlinci na merico sprejemati pšenico na skladišče, vendar morajo voditi posebne knjige o tem in pošiljati poročila družbi.

Mlini na merice ne smejo sprejemati merice (ušura) v denarju, nego samo v pšenici.

Vsi mlinci brez razlike, trgovski ali mlini na merice, morajo zahtevati od Privilegirane družbe za izvoz poljedelskih pridelkov kraljevine Jugoslavije knjige in obrazce, ki jih bodo dobili po nabavni ceni in ki jih morajo izpolnjene poslati družbi.

Uspešen razvoj Poštne hranilnice

Beograd, 9. septembra. AA. Meseca avgusta 1931 je štednja pri Poštni hranilnici uspešno napredovala. Pristopilo je 3709 novih vložnikov in jih je zdaj skupno 166.719. Vloge so narasle za 9 milijonov Din in je njih vsota konec avgusta znašala 296.170.421.50 Din. V četrtem prometu je bilo tvorjenih 96 novih čekovnih računov in jih je zdaj pri Poštni hranilnici v Beogradu in njenih podružnicah skupno 19.938. Promet v čekovnih računih je znašal avgusta t. l. 5.644.710.220/30 Din, stanje vlog na čekovnih računih pa je konec meseca avgusta znašalo 806.627.182/49 Din. Skupno je bilo vloženo pri Poštni hranilnici v Beogradu in njenih podružnicah 1.102 milijonov Din.

Dovoljenje za otroški vrtec v Št. Vidu

Beograd, 9. septembra. AA. Na predlog bana Dravske banovine je s sklepom prosvetnega ministra dovoljena ustanovitev državnega otroškega vrta na osnovni šoli v Št. Vidu v ljubljanskem srezu.

Praga, 9. septembra. r. Povodom imenovanja našega praškega poslanika dr. Kramerja za ministra za gradbe je pospremil tukajšnji list »Prager Tagblatt« vest o njegovem imenovanju s sledečim komentarjem: »G. Kramer si je znal pridobiti v kratkem času svojega bivanja v Pragi priljubljenost, ki daleč presega okovi konvencionalnega. Izšel je iz novinarskega stanu — bil je direktor največjega slovenskega lista — in ima jasen pogled na vsa vprašanja gospodarske narave in na sociološke pojave sedanjega časa. Nagla orientacija glede stvari mu omogoča, da si naglo ustvarja primerno sodbo o političnih vprašanjih. K njegovi nalogi je spadala tudi gojitev kulturnih odnosov med Jugoslavijo in Češkoslovaško. To nalogo, ki na vročih češkoslovaških tleh lahko zanese človeka k pretiranim izjavam, je izpolnjeval s finim okusom. Čutilo se je, da je gojil kulturo mož, ki jo je sam imel.«

Imenovanja

Beograd, 9. septembra. AA. S sklepom ministra za socialno politiko in narodno zdravje je postavljen za vršila dolžnosti šefa sanitetnega oddelka na higijenskem zavodu v Ljubljani Stojan Guzelj, inženjer istega zavoda.

Beograd, 9. septembra. AA. S sklepom finančnega ministra sta imenovana v tobačni tovarni v Sarajevu Vojislav Semiš, monopolski pristav 8. skupine v tobačni tovarni v Ljubljani, in Franc Meneš, pomožni monopolski kontrolor 9. skupine v tobačni tovarni v Ljubljani.

Podražitev kruha v Beogradu

Beograd, 9. septembra. l. Včeraj se je kruh podražil za 1 Din pri kg. Beogradska delavska zbornica je zaradi tega protestirala pri beograbski občini, češ da je cena kruha narasla nesorazmerno s cenami moke in žita. Pa tudi sicer je bil siromašni stan spriču nenadnega in tako velikega porasta cen zelo prizadet.

Moka se je podražila za 30 do 70 par pri kg, kruh pa za cel dinar. Zaradi tega bi bilo treba sklicati konferenco strokovnjakov, ki naj bi preučili primerno in pravično ceno kruha, katero naj bi potem občina predpisala pekomo in prodajalcem kruha in peciva.

Mednarodni šahovski turnir na Bledu

Bled, 9. septembra. Danes se je zaključilo prvo kolo. Pirc je po 31. potezi izgubil proti Colleju. — Flohr in Vidmar sta remisirala po 35. potezi.

Bled, 8. septembra. AA. Danes so bile odigrane partije. Tartakover je izgubil proti Bogoljubovu po 56 potezah. Pirc je premagal Astaloša po 82. Niemcovića Colleja po 72 potezah, Aljehin pa je remisiral v 74 potezi s Kashdanom.

Stanje po 12. kolu in odigranih prekinjenih partijah je torej: Aljehin 10 in pol, Kashdan 7 in pol, Bogoljubov, Flohr, Spielman, Vidmar 6 in pol, Niemcovič 6, Kostić 5 in pol, Astaloš, Maroczy, Stolz 5, Colle, Pirc in Tartakower 4 in pol točk.

Kostić se je v 47. potezi vdal Aljehinu.

Niemcovič in Spielmann sta se po 38. potezi zedinila za remis. Remisirala sta tudi Maroczy in Stolz po 60. potezi. Partiji Bogoljubov — Astaloš in Kashdan — Tartakower se bosta nadaljevali v torek.

Stanje po 13. kolu:

Aljehin 11 in pol, Kashdan 7 in pol (1), Flohr, Spielmann, Vidmar 7, Bogoljubov 6 in pol (1), Colle, Kostić, Maroczy, Stolz 5 in pol, Astaloš 5 (1), Tartakower 4 in pol (1), Pirc 4 in pol.

Jutri nastopijo: Spielmann — Kostić, Aljehin — Stolz, Maroczy — Tartakower, Kashdan — Astaloš, Bogoljubov — Vidmar, Flohr — Colle, Pirc — Niemcovič.

Kmetije o svojih potrebah

Ljubljana, 9. septembra.

Dopoldne je sprejel ban dr. Marušič nad 100-člansko deputacijo, ki je zastopala nad 60 kmetijskih gospodarskih zadrug na Gorenjskem. Deputacija je izročila banu obširno spomenico s predlogi, sprejetimi na zborovanju omenjenih zadrug v Kranju dne 31. avgusta t. l. Iz spomenice posnemamo:

Kmetijska kriza je priklopila na Slovenskem do vrhunca. Kmetijski stan v Dravski banovini pričakuje vsak čas konec svojega obstoja. Le z veliko težavo in z zadnjimi močmi se še bori proti toku razmer, v katere je zašel brez lastne krivde.

Kljub naklonjenosti kraljevske banske uprave za cenejšo nabavo umetnih gnojil ne more priti do nikakega napredka in cenejše produkcije, ker cene poljedelskih pridelkov vsak trenutek padajo in naravnost kmetu ukazujejo, da uporabo umetnih gnojil sploh opusti, ker s povečanjem produkcije še bolj uničuje prodajno vrednost svojih pridelkov.

V času, ko je cena prehrane rastla nekoliko hitro in je le v malenkostih prekoračila pravo mejo, so se takoj predpisale maksimalne cene kmetijskim proizvodom, danes pa, ko je kmetijstvo skoro popolnoma že uničeno, nihče ne nastopi, da bi drugim stanovom zabilil še nadaljno uničevanje kmetijskega stanu.

Nikakor se v proračunih ne smejo črtati krediti za kmetijstvo. Vse drugo je mesto za zmanjšanje državnih, banovinskih in drugih izdatkov kot pa v prispevkih za kmetijstvo. Ker če kmetijstvo odpove, je s tem odpovedal ves narod.

Predlogi k tej spomenici vsebujejo poglavja: Kmetijska zbornica, trgovinske pogodbe, razlika v cenah, lesna trgovina, živinoreja, mlekarstvo, Kmetijsko nabavno in prodajno združenstvo, umetna gnojila, naravna gnojila, taksa na nepremičnine, odprava kuluka, cigansko vprašanje, črtanje proračunov in končno sodelovanje kmetov.

V poglavju Kmetijska zbornica se predlaga, naj se s posebnim zakonom takoj ustanovi nujno potrebna Kmetijska zbornica. Kmetijske zbornice naj bodo ustanovljene za vsako banovino posebej, dočim naj za vso državo obstoji »državni kmetijski svet«.

V Kmetijski zbornici mora imeti združništvo posebno zastopstvo. Kmetijska zbornica naj se izvoli naravnost od kmetovacev po volilni pravici, ki jo jim daje njihovo posestvo za polovico članov zbornice. Eno četrtino članov izvolijo kmetijske zadruge, drugo četrtino pa tvorijo kmetijski strokovnjaki in zastopniki javnih kmetijskih korporacij, ki jih imenuje kraljevska banska uprava.

V vseh zadevah kmetijskih zakonov in uredb ter pogodb s tujimi državami glede kmetijstva moramo podati prej mnenje kmetijske zbornice, preden šele stopi zakon, uredba ali pogodba v veljavo.

V državni kmetijski svet izvolijo člane posamezne kmetijske zbornice 2/3, dočim 1/3 imenuje poljedelski minister.

V poglavju trgovinske pogodbe se poudarja, da se mora naše kmetijstvo bolj zaščititi kot dosedaj. Glede mesnatih prečiščev se mora doseči znatno znižanje carine lažjih prečiščev. Nikakor ne sme ščititi samo en del prebivalstva in le nekatere banovine, ampak mora biti zaščiteno celotno kmetijstvo.

Glede razlik v cenah se predlaga, da kakor tržna nadzorstva skrbno in večkrat pretirano ščitijo konsumente pred kmetom, naj v enaki meri in še bolj upravičeno pazijo na različno nakupne in prodajne cene kmetijskih proizvodov, posebno živine in mesa.

Zelo važno je poglavje živinoreja s 14 predlogi, izmed katerih govori zadnji o tem, naj da država za pospeševanje živinoreje naknadno vsaj 10 milijonov dinarjev, da se vsaj malo pokrije škoda, ki jo imajo naši kraji z uveljavljanjem žitnega monopola.

V poglavju mlekarstvo se predlaga, naj se z zakonom, če pa to ni mogoče, vsaj z ukrepi zabrani prekupništvo z mlekom in mlečnimi izdelki in naj se mlekarstvo uvede v koncesioniran obrt.

Glede kmetijskega nabavnega in prodajnega združništva se predlaga, naj nudi država združništvu brezobrestno posojilo, da more vršiti svojo dolžnost za omiljenje kmetijske krize.

Kuluk naj se takoj ukine, če pa se ne more ukiniti, naj so kmetje na javnem delu plačani iz proračuna za ceste, dokler bo v veljavi kuluk in naj se kmetom za toliko znižajo davki.

Zelo važno je tudi poglavje črtanje proračunov, kjer se predlaga, naj se zidava novih šol odgodi na čase boljših gospodarskih razmer. Črtajo naj se vsi krediti, namenjeni za zidavo raznih »domov«, vzdrževanje društev in organizacij. V vseh vprašanjih, ki zadevajo podeželje, naj se zaščitijo tudi pravičniki možne kmetije z dežele, dokler še ni ustvarjena kmetijska zbornica.

Ban dr. Marušič se je z deputacijo delj časa zadržal v prijaznem informativnem razgovoru in je deputaciji obljubil, da bo prav rad tolmач njihovih težav in zahtev na merodajnih mestih, ki imajo v rokah kmetijsko gospodarstvo v državi.

Katastrofalen položaj trgovine s pšenico na Madjarskem

Budimpešta, 9. septembra. n. Madjarski gospodarski položaj je dan z dnem težji. Madjarska sedaj že ne more več plasirati niti najmanjših količin svojega žitnega pridelka v tujini. Cene so padle več ko za polovico. Ustanovili so sicer eksportni sindikat, toda tudi temu kupčija ne gre od rok. Z Avstrijo je sicer Madjarska sklenila pogodbo, da bo Avstrija absorbirala velik del madjarskega žita, toda Romuni so navozili na Dunaj toliko blaga in po takšnih cenah, da se za madjarsko žito nihče ne briga. Italija je obljubila, da bo kupila del madjarskega žita, toda sovjetsko žito je po sramotno nizkih cenah preplavilo italijanska tržišča. Francija in Češkoslovaška pa uvažata le romunsko blago in blago drugih držav.

Kraljica Marija v Ljubljani

Ogledala si je prenovljen magistrat s spomenikom kralja Petra, udeležila se je koncerta, ogledala si razstavo naših likovnih umetnic in končno še prisostvovala vprizoritvi »Gorenjskega slavčka«

V okviru kraljevega tedna je bila tudi slavnostna otvoritev prenovljene mestne hiše. Otvoritve so se udeležili poleg številnega občinstva župan dr. Puc, podban dr. Pirkmajer, ljubljanski konzularni zbor pod vodstvom avstrijskega generalnega konzula dr. Pleinerta, podžupan prof. Jarc z občinskimi svetniki, predsednik odbora za postavitev spomenika kralju Petru inž. Bevc, akad. slikar prof. Sternen, konservator dr. Stele in drugi.

Svečanost je otvoril župan dr. Puc, ki se je zahvalil občinskemu svetu za odobritev kreditov, s katerimi se je obnovilo dvorišče in stebrišče. Obnovitelja magistrata prof. Sternen in arhitekt inž. Mušič nista ničesar dodala in danes je magistrat tak, kakršen je bil pred 200 leti, ko je bil nov.

Konservator dr. Stele je nato podal zgodovino starega rotovža, arhitekt inž. Mušič pa je govoril o obnovitvi. Ko je končal, se je vršil ogled dvorišča, kjer stoje sedaj topovi in skrinje, in stebrišča. Veliko pozornost je vzbujal Herkulov kip, ki stoji sredi dvorišča in je stal nekoč na mestu sedanje dekliške šole na šentjakobskem trgu.

Med otvoritvijo prenovljene mestne hiše se je bliskovito razširila vest, da prispe popoldne na magistrat Nj. Vel. kraljica Marija. Tako se je zgodilo, da je bil Mestni trg že pol ure pred napovedanim prihodom poln občinstva.

Kraljico je pričakoval pred spomenikom kralja Petra odbor za postavitev spomenika, ban dr. Marušič s podbanom dr. Pirkmajerjem, komandant dravske divizijske oblasti general Ilić, župan dr. Puc, podžupan prof. Jarc z občinskimi svetniki in magistratnim uradnistvom. Kraljica se je pripeljala z avtomobilom v spremstvu dvorne dame švrljugove in adjutantom podpolkovnikom Pogačnikom.

Kraljico so sprejeli med navdušenimi »živijo«-klici občinstva ban dr. Marušič, general Ilić in župan dr. Puc. Kraljici so nato poklonili krasne šopke predsednik odbora za postavitev spomenika inž. Bevc, ga. Ilićeva in županja ga. Pucova. Inž. Bevc je predstavil kraljici kiparja Dolinarja, nakar si je kraljica z velikim zanimanjem ogledala spomenik in se laskavo izrekla o njem.

Ko si je kraljica ogledala spomenik, ji je odbor za postavitev spomenika izročil plaketo kralja Petra, umetniško delo kiparja Dolinarja, dva zlata znaka in v belem toku pergamentno listino, kakršno so vzdali v podstavek spomenika. V magistratni veži se je kraljica vpisala v spominsko knjigo in si ogledala še prenovljeni del magistrata. Po ogledu je sedla v avto in se odpeljala med vzklikanjem občinstva, ki ji je delalo špalir, skozi Prešernovo in Selen-

burgovo ulico v Zvezdo na veliki koncert Pevske zveze.

Za kraljico je bila postavljena v Zvezdi nasproti samostanske šole posebna tribuna. Ko je izstopila, so ji bili predstavljeni prireditelji koncerta in dirigenta prof. Bajuk in Gašparič. Kraljica je nato sedla v tribuno z dvorno damo švrljugovo in go. Pirkmajerjevo in prisostvovala koncertu do konca.

Po koncertu se je kraljica odpeljala proti Jakopičevemu paviljonu, že zopet skozi gost špalir občinstva, ki ji je viharo vzklikalo. V paviljonu so kraljico pričakovale naše slikarice z go. Anico Zupanec-Sodnikovo na čelu, dalje ga. ministrica Anči Kramerjeva, častna dvorna dama Tavčarjeva, ga. Ilićeva, županja Olga Pucova, ga. Kroftova itd. Kraljica je prišla v spremstvu dvorne dame švrljugove, go. Pirkmajerjeve, go. Ilićeve in škofa dr. Rožmana. Častna dvorna dama Tavčarjeva jo je pozdravila in ji predstavila voditeljico razstave Anico Zupanec-Sodnikovo, ki je kraljici izročila krasen šopek. Kraljica se je o razstavi, ki si jo je podrobno ogledala, zelo pohvalno izrekla.

Med prisrčnimi ovacijami množice, med katero je policija na konjih s težavo delala red, ker je vsak hotel od blizu videti kraljico, se je kraljica odpeljala k slavnostni predstavi »Gorenjskega slavčka« pred hotelom Tivoli. Tu ji je bila za kraljico postavljena posebna loža. Ko je avto zavozil pred hotel, je operni orkester zaigral državno himno, nakar je kraljico pozdravil župan dr. Puc in ji predstavil intendanta Otona Zupančiča.

Kraljici sta v loži izročila dva člana zbora v narodni noši Gorenjca in Gorenjke velik šopek s trobojnicjo. Ob 16.30 se je pričela predstava pod vodstvom opernega ravnatelja Poliča v isti zasedbi kakor v nedeljo. V loži, kjer je sedela kraljica, so sedeli še: dvorni dami ga. Tavčarjeva in švrljugova, ga. Kramerjeva, ga. Pirkmajerjeva, ga. Pucova, ban dr. Marušič, general Ilić, škof dr. Rožman, rektor dr. Šerko, župan dr. Puc, podban dr. Pirkmajer, podžupan prof. Jarc, intendant Zupančič, podpolkovnik Pogačnik in dr. Borko. Vsi so prejeli programe, tiskane nalašč za to predstavo na finem papirju, Nj. Vel. kraljica pa sličen program z naslovno sliko gledališkega scenografa Uljaniščeve, predstavljajočo Gorenjca in Gorenjko pred domačo hišo.

Vsi pevci in pevke so se potrudili in peli tako, da bo predstava ostala vsem udeležencem v nezbrisnem spominu. Le prehitro je minil čas in je prišla ura odhoda za kraljico, ki se je ponovno mogla prepričati, kako radi jo imajo Slovenci. Globoko ganjena od prisrčnega slovesa je kraljica sedla v avto in se med »živijo«-klici odpeljala skozi dolg špalir občinstva nazaj na Bled.

Glasbene prireditve kraljevega tedna

Koncert in opera na prostem

V torek, dne 8. t. m. smo imeli v okvirju »Kraljevega tedna« kar dve glasbeni prireditvi na prostem. Ob 3. uri je začel koncert 113 pevskih zborov »Pevske zveze«, ki je izvajal umetne in narodne pesmi. Kot dirigenta sta fungirala prof. Marko Bajuk in Jan. Ev. Gašparič. Vse pesmi so bile precizno naštudirane, intonacijska točnost je bila občudovanja vredna, ritmično so se zbori tudi dobro držali. Spored je bil nekoliko monoton, ker razen Devove »Flosarske« ni bilo niti enega pravega hitrega tempa. Čudno je to, da so najlepši učinki takega ogromnega aparata (2400 pevcev) v pianisimih in ne narobe, kakor bi človek pričakoval. Tudi jakost zvoka ne raste sorazmerno s prirastkom izvajajočih in je »forte efekt« tisočev grl neznatno večji od zbora 100 grl. Vse skladbe lepega sporeda bi uvrstili v čitalniško dobo. Bili so zastopani skladatelji Jenko, Premrl, Vodopivec, Svetek, Klemenčič, Zeleznik in Flajšman ter harmonizatorji narodnih Marolt, Bajuk, Zeleznik, Prelovec, Kimovec, Adamič in Hubad. Koncert, ki se je vršil pred nunsko cerkvijo, je bil razprodan. — Prav tako je bila nabito polna terasa pred »Tivolijem«, kjer so dali reprizo »Gorenjskega slavčka«. Dirigiral je zopet ravnatelj Polič, predstava pa je bila še mnogo enotnejša od nedeljske, to pa radi lepega vremena in radi prakse, ki so jo igralci in pevci pri premijeri že dobili. Grajati je pa to, da ljudje, ki so kupili drage sedeže in ki so radi koncerta prišli k predstavi malo prepozno, svojih kupljenih mest niso našli prostih in je izgledalo, da se je v zadnjih vrstah placiral vsak po mili volji. Morda bi bila umestna med obema prireditvama malo daljša pavza, da bi podeželom, ki pač reflektirajo na več zaporednih prireditvah, ne bila potrebna zamuda brez njihove krivde. Drugače je vladal pri obeh prireditvah vzoren red. Koncert in opera je počastila s svojo navzočnostjo tudi kraljica Marija, ki ji je navdušeno ljudstvo prirejalo spontane ovacije.

Monstre koncert železničarskih glasbenih društev Drave in Sloge

Obe društvi sta pred nunsko cerkvijo na Kongresnem trgu postavili godbo na pihala, kjer je sodelovalo okrog 100 članov. Spored je bil iz

Perite vse Vaše fine stvari v blagi peni

LUX

KI VARUJE BARVO IN TKANINE

LXJ 6

umetniško vzgojnega pogleda dovolj resen, bolj kot so taki koncerti po navadi. Jenkova uvertura »Kosovo«, Rosinijeva introdukcija k »Stabat mater« in zlasti Smetane uvertura »Libuša« so točke, ki jih srečavamo bolj pogosto v koncertnih dvoranah kot pa pri monstre koncertih. Glede programa prirediteljem vse priznanje. Tudi izvajanje samo je bo na višini, ki je pri takih koncertih le redko dosegljiva. Koncert sta sigurno vodila kapelnika Žekar in Svetel. Ljudi se je zbralo na Kongresnem trgu zelo mnogo. Slavko Osterc.

Ustanovni občni zbor »Kmetijske prosvete«

Poleg drugih narodnih prireditev se je minulo soboto vršil ustanovni občni zbor »Kmetijske prosvete«. Dvorana Zveze kulturnih društev se je napolnila z mnogimi javnimi delavci iz vseh področij in panog, zastopanih je bilo tudi več društev in organizacij, med njimi ljubljanska in mariborska Zveza kulturnih društev, Zveza kmetijskih inatov in deklet, J. N. A. D »Jadranc« in akademski klub »Njiva«. Predvsem je bilo opaziti mnogo naših javnih delavcev iz podeželja ter večje število naše kmetijske mladine. Občni zbor je otvoril predsednik pripravljalnega odbora dr. Janže Novak, ki je toplo pozdravil vse zbrane javne delavce in tovariše in nato govoril o tem, kakšne potrebe so rodile »Kmetijsko prosveto«. Pravila »Kmetijske prosvete« so bila soglasno sprejeta, nakar je dr. Janže Novak prebral socialno gospodarske smernice dela »Kmetijske prosvete« in jim dodal daljši komentar.

Pri volitvah so bili soglasno izvoljeni v ožji odbor: dr. Janže Novak, predsednik; podpredsedniki dr. Joža Bohinjec, dr. Trošt in Ivan Kronovšek; France Gerželič, tajnik; dr. Joža Mihelak, blagajnik; odborniki inž. Dekleva, dr. Riko Fuks, dr. Marjan Zajec, France Kovič, Evgen Lovšin, dr. Srečko Goljar in Anton Pucelj; revizorji dr. Viktor Maček, Dolfe Schauer in Ivan Brecljnik.

V širši odbor: Fonzi Završnik, Vrhnika; Ferdo Roš, Hrastnik; sodnik Trampuš, Kozje; Karl Gajšek, Konjice; Demšar, Zali log; šol. up. Stefanciosa, Donačka gora; šol. up. Verk, Sv. Križ pri Rog. Slatini; šol. up. Rebolj, Go-

renja vas; Stanko Lenarčič, Nova vas; Franc Tavčar, Rakek; Marolt, Dolenja vas; A. Hočvar ml., Struge; Jakob Špicer, Radovljica; prof. Kovač, Novo mesto; prof. Ivan Kolar, Kranj; Ivan Lavrič, Loški potok; Fr. Rant, učitelj, Strazišče pri Kranju; živnozdravnik Rautar, Kamnik; Jan Kavalar, Rateče; Jelenc, Maribor; inž. Tržan, Ruše; Gavro Gomišek, Celje; šol. up. Lovšin, Šoštanj; inž. Verhujak, Slovenjgradec; dr. Jerina, Laško; dr. Igor Rosina, Maribor; Val. Janhar, Medvode; Izidor Horvat, Dol. Lendava; Mastnik, Dramlje; Peternel, Dol. Lendava; Jelo Janežič, Škofja Loka; Josip Kotnik, Laško; Herman Peterlin, Škocjan; Ivan Nemec, Konjice; Vladimir Kreft, Sv. Jurij ob Ščavnici; živnozdr. A. Škol, Ljutomer; Hafner, Škofja Loka; Jakob Zemljčič, Radenci; učitelj Urbančič, Dob; Gorican, Vojnik; Zidarn, Smartno ob Paki; Farkaš, Murska Sobota; Vekoslav Spindler, Maribor; Lovro Spindler, Mala Nedelja.

Po volitvah se je nadaljevala debata in razgovor o mnogih kulturnih in prosvetnih vprašanjih. G. Vek. Spindler, predsednik mariborske ZKD je podčrtaval prosvetno delo na podeželju in je želel informacije, kako bo Kmetijska prosveta sodelovala z ostalimi prosvetnimi centralami in društvi. Predsednik dr. Novak mu je pojasnil, da vselej prijateljsko in za dobrobit našega kmetijskega in delavskega doma. K besedi se je oglasilo še več mlajših tovarišev in sodelavcev, znak, da predvsem mlada generacija zelo in močno sodeluje v »Kmetijski prosveti«. Uspeli zbor je nato zaključil predsednik g. dr. Janže Novak.

Claude Anet:

Arijana

Roman ruske deklice.

Naslednjega dne sta se poslovila od hišice ob morju in bosonoge Tatarke, ki je napolnila njun avtomobil s cvetjem; zvečer sta stopila v moskovski ekspresni vlak in po šestindesetih urah sta bila v Moskvi. Konstantin je pregovoril Arijana, naj ostane spričo ločitve še en dan in eno noč pri njem, in tako sta šla v njegov hotel.

Konstantin se je bal poslovnih ur. Čakalo ga je dolgo potovanje, ker so ga poklicali v Novi York po težavnih poslih. V drugih časih bi bil z veseljem sprejel tako poslanstvo, ki bi ga rešilo brezobčnostne tragedije njegovega doživljanja kakor »deux ex machina«. Zakaj, če imaš še tako dražestno ljubico, končno jo moraš vendar zapustiti. Usoda sama je prinesla rešitev in prišla Konstantinu na pomoč, ker sam od sebe bi se bil težko odločil za slovo. Arijana mu je darovala najlepše cvetje svoje mladosti in svojega duha; zakaj bi ji zameril pretirano odkritosrčnost, ki je pri ženskah tako redka? Ali naj ji bo zato hud, ker ga ni ljubila tako sentimentalno, kakor ga je ljubilo toliko drugih žensk? Ali je bil zares tako nespameten, da je obžaloval, ker se ni zjokala ob slovesu? In vendar je bil ta nasladnik v zadnjih urah njunega razmerja v nemirnem nastroju, kar si ni samo priznal, ampak se tega celo veselil. Tudi se je temu občutku pridružil nemir zaradi pričakovanja,

kaj se bo neki zgodilo, kakor pri živali, ki se boji udarcev. Čutil j, da je šibkejši in ranljiv.

Popoldne sta se skupno izprehajala po Moskvi. Arijana je navidezno preživela dan svojega življenja, kakor da se ni prav nič razlikoval od vseh ostalih. Zvečer je bila prav tako nežna in strastna kakor v nepozabnih urah na Krimu.

Toda naslednjega jutra, ko se je oblačil in je ona še ležala v postelji, je prišel v strahu pričakovani napad z nesluteno silo. Kakor vedno je tudi zdaj izbruhnil iz nekega ravnodušnega pogovora.

»Jutri bom torej doma. No, dragi, ker že tako rad zapoveduješ, reci mi, koliko časa naj ti ostanem zvesta?«

Konstantin je stekel k njej, ji zakril z oko usta in rekel proseče:

»Prosim te, Arijana, v imenu vsega, kar nama je drago, ne pokvari zadnjih trenutkov, ki jih skupaj živiva. V nekaj dneh bova daleč narazen. Nihče izmed naju ne ve, kaj mu življenje prinese. Toda rotim te, molči o tem, že sama misel, da bi te utegnil kdo drug imeti, mi je neznosna. — Da, da, vem da je nezmislno, toda tako je pač. Prosim te, ne razruši mojih potrebnih mi prevar. — Vem, vem. Ti si prosta, jaz nimam nobenih pravic... Toda pusti to. To pride pozneje. Ne govori o tem. Počakajva; čas nama bo pomagal preko tega. Tiho o tem, dekletce, treba je znati tudi molčati.«

In obsul jo je s poljubi ter jo stisnil v naročje. Ko jo je pa izpustil in se je dalje oblačila, je začela znova neusmiljeno:

»Imam ljubčka, ki me pričakuje. Saj ti nisem ničesar prikrila.«

Takrat je obstal kakor odrevenel in kakor da je ni slišal. Ona pa je govorila s tihim, mehkim glasom, ki se ni kar nič podajal zmislu njenih besed:

»Komaj bom prispela, me bo poklical. Štirinajst dni prepozno pridem na dogovorjeni sestanek. Kako mu naj odpovem? Kakšen vzrok naj navedem? Vzemimo, da pridobim še nekaj dni, recimo teden dni za očiščenje, več pa ne moreš zahtevati od mene. On ima starejše pravice do mene kakor ti. In končno sam veš, kakšno je življenje pri nas; lahko, veliko lažje — docela drugačno od tukajšnjega. Toda pogodiva se. Obljubljam ti, da bom živela teden dni temu, kar imenuješ ti »naše drage spomine. Več pa ne zahtevaj od mene, ker končno, kašen zmisel naj ima taka šepajoča zvestoba?«

Konstantin jo je udril iz sobe, zaloputnil vrata za seboj in se na ulici je preklinjal in zmerjal.

Pri kosilu, popoldne in do večera, celo tedaj ko je Konstantin spremljal Arijana na kolodvor in stal pred vlakom, je bila tako nasažena in ujedljiva.

»Vidi se, da mi hočeš slovo olajšati,« je rekel Konstantin, »očividno želiš, da ne bi žaloval za teboj!«

Naglo sta se poljubila, kakor kdo, ki hoče opraviiti nadležno dolžnost.

Konstantin je zamišljeno zrl za dolgim vlakom, ki se je sopihajoč oddaljeval. Čutil se je potrt in si želel miru.

»Že zopet se je zaključil del mojega življenja in ni bil baš med najslabšimi. Bil pa je že skrajni čas...«

Jz Dravske banovine

Maša zadušnica za bazoviške žrtve se vrši v Ljubljani v nedeljo v novi šišenski cerkvi ob 10.30 uri dopoldne.
Akademsko omladina.

d Visoko češkoslovaško odlikovanje nestorja slovenskih politikov Franja Šukljeja. Dne 8. t. m. je češkoslovaški vicekonzul g. A. Cihelka posetil na njegovem domu na Kamnu pri Novem mestu nestorja slovenskih politikov Franja Šukljeja, da mu po nalogu poslanika ministra Ir. Roberta Fliederja izroči komanderski križ reda Belega leva. Ker je g. Šuklje rekonvalescent po težki bolezni, se je vršilo to slavlje v najožjem rodbinskem krogu. Stari gospod Šuklje je sprejel gospoda vicekonzula v svoji bolniški sobi, katere ta čas ne sme zapustiti. Radostno ganjen je poslušal kratek nagovor, s katerim mu je g. Cihelka izročil visoko odlikovanje v znak priznanja zaslug, ki jih je slovenski politik v svojem dolgoletnem parlamentarnem delovanju storil tudi češkoslovaškemu narodu. V lepih, izbranih besedah se mu je zahvalil stari dostojanstvenik in ga prosil, da sporoči njegovo udano zahvalo gospodu ministru poslaniku ter njegovo prošnjo, da dostavi gospodu prezidentu Češkoslovaške republike izraze njegovega občudovanja in globoke udanosti. Obenem naj gospodu prezidentu sporoči pošljivo zahvalo za plemenito gesto, s katero se je spomnil starega borca za slovensko in slovansko stvar. Po obedu se je g. vicekonzul A. Cihelka poslovil od starega gospoda na Kamnu in se vrnil v Ljubljano.

d Tujskoprometna razstava in razstava slovenskih mest na Ljubljanskem velesejmu, ki je nameščena v paviljonih J, M, N, K, bo za obisk kol odprta v dnevih 14., 15 in 16. t. m. ob 8. ure zjutraj do 6. ure zvečer. Šolska vodstva se vabijo, da izrabijo to ugodno priliko in privedejo šolsko mladino na ogled. Vstopnina 3 Din za učenca, spremljajoče gg. učiteljsvo pa je vstopnina prosto. Od 10. do vključno 13. t. m. je sejmišče za obisk zaprto.

d Jugoslovansko zdravniško društvo ima svoj trinaesti kongres v Novem Sadu v času od 17. do 19. septembra. Kongresu bo priključena medicinska izložba. Poleg rednih društvenih zadev so na dnevnem redu predavanja o skrbi za duševno bolne in duševno manj vredne, referati o slobodnem izbiranju zdravnikov pri socialnem zavarovanju ter o zavarovanju zdravnikov. Predavanja so prigrisali odlični naši znanstveniki in praktični zdravniki. Kraljevska banska uprava, novosadski kolegi in mestna občina bodo priredili bankete, večerje in redute. Predvideni so izleti v Fruško Goro, Kamenico, manušterji Rakovac itd. — Na predvečer 16. t. m. se vrši kolegijski sestanek na terasi jednega kopališča, delo kongresa pa se začne 17. t. m. ob 9. uri. Kongres se konča 19. t. m. s kosilom, ki ga daje mesto Novi Sad v čast udeležencem. Kongresni prilog znaša 100 Din. Legitimacije in programi so zdravnikom na razpolago v Državnih bolnicah za ženske bolezni v Ljubljani, Stara pot št. 3.

d Otvoritev nove planinske poti v Karavankah. Osrednji odbor SPD opozarja vse planince, da odprta v nedeljo 20. t. m. agilna tržiška podružnica SPD novo planinsko pot od Zelenice koče (1534 m) v Koncu Zelenice (za Begunjsko) čez Zgornja vrata pod Nemškim vrhom (2178 m) proti Stolu, oziroma proti Mačenski planini (Klagenfurt-Hütte). Ta nova pot je brez dvoma ena najzanimivejših in najlepših v srednjih Karavankah. Zato vabimo, da se udeležijo te planinske slavnosti čim večje število naših planincev, ki bodo pri tej priliki lahko spoznali enega najslavnejših predelov naših Karavank. Udeleženci iz Ljubljane imajo posebno ugodno priliko, ker bo na razpolago di-

rektni avtobus, ki bo vozil iz Ljubljane skozi Kranj in Trzin do cestarja pri Sv. Ani in nazaj za ceno 40 Din. Čas odhoda ob 6. uri zjutraj izpred kavarne Evrope. Sedež se rezervira samo onim, ki se najkasneje do petka, t. j. 18. t. m. popoldan prijavijo v trgovini Gorec (palača Kreditne banke) v Ljubljani in založijo obenem 10 Din. Podrobnejši spored bo objavljen po plakatih.

d Poziv zavarovancem. Zavarovalna družba »Allgemeene Maatschappij van Levensverzekering en Lyfrante v Amsterdam« je likvidirala. Po rešenju apelacijskega sodišča v Amsterdamu se izplača gotova vsota zavarovancem iz bivše Avstrije, ki so sedaj državljani kraljevine Jugoslavije. Sledeče osebe oziroma njih dediči imajo še dobiti zavarovalnino in sicer: 1. Wogriner F. iz Očeslavca 298 Din; 2. Balen S. iz Celja 284 Din; 3. Jurič O. iz Slov. Bistrice 443 Din; 4. Paulič J. iz Pilštana 445 Din; 5. Cerjak J. iz Leskova 148 Din; 6. Lipar A. iz Mengša 280 Din; 7. Sitte G. iz Ponikve 361 Din; 8. Mohorič iz Mošenj (znesek ni naveden); 9. Gregorinčič Marija iz Maribora (znesek ni naveden); 10. Sturm A. iz Spod. Zreče (znesek ni naveden); 11. Petrič Jakob iz Maribora (znesek ni naveden). Ker se bivališče teh zavarovancev, oziroma njih dedičev niso mogla dosedaj ugotoviti, se naroča, da vsa oblastva pozvedujejo o sedanjem bivališču teh oseb in njih dedičev, ki naj predložijo kraljevski bankski upravi Dravske banovine v Ljubljani svoje prijave.

d Državne meščanske šole v Ljubljani še sprejemajo učence in učenke, ki mislijo vstopiti v meščansko šolo. Oglasiti se je treba med uradnimi urami pri ravnateljstvih.

d Gostovanje mariborskega narodnega gledališča, ki je bilo vsled kraljevega tedna odpovedano, bo definitivno v soboto 12. t. m. ob 20. uri v Brežicah, v nedeljo 13. t. m. ob 15. uri v Rajhenburgu, istega dne zvečer ob 20. uri pa v Krškem. Povsod se bo vprizorila učinkovita Frankova povojna drama »Karol in Ana«. Za to zanimivo prireditev priporočamo nakup vstopnic že v predprodaji.

d Strelska družina v Kranju naznanja, da se nadaljuje tekmovalno streljanje v nedeljo 13. septembra na strelišču v Strževem (na vojaško tarčo, lovske tarče, na srnjaka, leteče golobe in malokalibersko streljanje; tudi s pištolami). Lepa in dragocena darila so razstavljeni pri g. Mišiču, puškarju v Kranju.

d Do 45.000 dinarjev posmrtninske podpore morete dobiti kot član »Vzajemne pomoči« reg. pom. blag. v Ljubljani, Boršnikov trg 3/I. 1634

d Vodstvo javne bolnice v Brežicah razglasa, da v bodoče ne bo več sprejemalo poročne v bolniški stalež, razen v najnujnejših slučajih, kjer je potrebna operacija. To pa iz razloga, ker bolnica nima urejenega porodniškega oddelka. 1907

d Vlom na Fužinah. 41-letni Jakob Lazar iz Stare vasi pri Logatcu je osumljen, da je vломil v stanovanje hlapcev graščine Paungartner na Fužinah in ukradel za 3967 Din obleke in zlatnine. Za Lazarjem je uvedeno zasledovanje.

d Prepoved zahajanja v krčme. Za dobo od 17. oktobra t. l. do 17. maja 1933 je prepovedano zahajati v krčme Polak Matiji, rojenem l. 1901 v Murščaku, delavcu v Očeslavskem vrhu v Ljutomerskem srezu.

Mlekarne!

KAPORIT je najprikladnejše in najcenejše, struparprosto desinfekcijsko sredstvo za mlekarne priprave. Navodila v

Drogeriji Gregorič, Ljubljana, Prešernova ulica 5

d Goljufije odpuščenega dnevnika. Janko Zorčič, odpuščen dnevnika-služitelj sreskega načelstva v Metliki, je ogoljufal v Metliki v zadnjih dveh mesecih pod raznimi triki več strank za denar v skupnem znesku 7272 Din in pobegnil neznankam. Za Zorčičem je izdana tiralica.

d Opozorjamo na današnji oglas trgovine barv in lakov.

d Neznani goljuf. Neznani moški, ki se je izdal za Kregarja iz Krškega, je izvalil od Jožefa Zalokarja iz Vinice pri Krškem kolo »Puch« pod pretvezo, da gre kupiti par volov v bližnjo vas in da bo kolo v dveh urah vrnil, kar pa ni storil, temveč je s kolesom pobegnil neznankam. Kolo je vredno 1400 Din.

d List »Gospodare« prejema vsi člani »Vzajemne pomoči« reg. pom. blag. v Ljubljani brezplačno; v listu objavlja blagajna svoje razglase, ki se zadevajo vseh članov. 1634

Ljubljana

Nove hiše in vile v Ljubljani

V Holzapflovli ulici si stavi svojo vilo g. Ruža Blumauerjeva. Zidarska dela bodo v kratkem gotova in bo hiša kmalu porabna. Lepa, moderna stanovanja so v visokem pritličju in prvem nadstropju. V tleh bodo drvarnice, pralnica in kopalnica ter eno manjše stanovanje. V Holzapflovli ulici ni velikega voznega prometa in ne posebnega prahu, kar je vsekakor pridno stanovanje.

Na Zaloški cesti se preureja in prezidava nekdanja slajmerjeva domačija. Stene so ostrižali, prizidali dvonadstropen trakt in zdaj vse vkup ometavajo. Trgovsko-bolniško in podporno društvo, ki je od dr. slajmerja vilo kupilo, jo je dalo preurediti v najmodernejše opremljen sanatorij. V stavbo so napeljane obile vodovodne in plinske cevi ter žice za električno razsvetljavo in v zdravstvene namene. V stopnišču prizidanega trakta bodo vzdali široke položne stopnice. Zidarska dela izvršuje mestni stavbenik Miroslav Zupan.

Na vogalu Podmilščakove in Janševje ulice ima lepo enonadstropno vilo železničar Jakob Sušteršič. Poslopje je od malega gotovo, po okusno slikanih sobah imajo delo samo še pleškarji. V svetla, solnčna stanovanja se nastanijo stranke že prihodnje dni. Vila stoji na odprtem svetu in bo iz nje lep razgled. Pred vilo je lepa betonska ograja, ki je v dobrem skladu z lično vilo.

V Janševi ulici je sezidana in pokrita visokopritlična hiša zidarja Matije Perneta. V tleh bodo drvarnice, pralnica in kopalnica ter eno stanovanje. V visokem pritličju in pod streho pa dve stanovanji. Ta mesec bodo stanovanja gotova in porabna. Zida stavbo podjetje Tavčar in druž.

V bližnji mestne meje pri Cesti I, oziroma pri Cesti VIII, v Rožni dolini, je sezidana visokopritlična enonadstropna hiša Franceta Jakopina. Zidarskega dela je samo še za ta teden. V kuhinjah so postavljeni štedilniki, sobe so okusno poslikane. V dveh, treh dneh položijo mizarji po sobah parkete, naker še pleškarji izvrše svoje delo ter bodo lepa moderna stanovanja gotova in porabna. Zidarska dela izvršuje stavbna družba Battelino z o. z.

Na Cesti VIII v Rožni dolini si je postavil lepo domovanje železniški uslužbenec Podbregar. Poslopje je sezidano, pokrito in ometano. Eno pritlično stanovanje je že v rabi, v ostalih je pa izvršiti le še nekaj manjših del. Zidarska dela je izvršil mestni stavbenik Emil Tomažič. Prve in najstarejše hiše v Rožni dolini so z majhnimi izjemami pritlične, danes se pa gradijo moderne enonadstropne hiše in vile, kar priča, da Rožnololci tudi v tem oziru napredujejo.

Na Cesti II, ki jo zdaj kanalizirajo, ima čevljarji mojster Josip Omejec svojo hišo. Stanovanje je v pritličju in pod streho in že stanujejo v njih stranke. Zdal se ometavajo zunanje stene. V spodnjih prostorih ima gospodar delavnico in stanovanje. Kar obratuje tramvajska železnica na Viču, so svet in stanovanja v ceni jako poskočila. Za nekoliko večje stanovanje v novi hiši ali villi moraš plačati na mesec kar 800 Din.

Četrtek, 10. septembra 1931: Nikolaj Tol. Pravoslavni, 28. avgusta: Mojsije.

Nočno službo imata lekarni Sušnik na Marjinem trgu in Kuralt na Gosposvetski cesti.

■ Pomočnik bana Dravske banovine dr. Pirkmajer bo v petek 11. t. m. uradno odsoten in ne bo sprejemal strank.

Obleke in klobuke kemično čist. barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich. 398—3

■ Vlom v Zadržno hranilnico. Neznani vlomilec je vломil v Zadržno hranilnico na Sv. Petra c. 19, odprl vse predale, dobil pa ni nobenega plena in znaša vsa škoda na poškodovanih vratih in miznih predalih okoli 100 Din.

Vlomilec je ukradel v isti hiši iz zaklenjenega stanovanja Fride Molečeve 100 Din gotovine in raznih drobnarij za okoli 160 Din. Vlomilec je vломil tudi še v delovne prostore tvrde »Isis« v Komenskega ulici 7 in je odnesel 90 znamk nove izdaje po 1 Din in 50 po 50 par.

■ Obleke najnovejšega kroja pri »Gentlemen« Miklošičeva 18. Angleško blago v zalogi. — 1498

■ Vpisovanje v Glasbeno šolo Nar. železničarskega glasbenega društva se vrši samo še danes in jutri, to je 10. in 11. t. m. od 8. do 12. ure in od 14. do 18. ure, v veliki društveni dvorani v Ljubljanskem dvoru. V soboto 12. t. m. ob 16. uri razdelitev učnih ur istotam.

V ponedeljek, dne 14. t. m. pričetek rednega šolskega pouka v vseh oddelkih.

■ MOTOH kava dnevno sveža! Kličite telefon 23771 1470

d Volna, bombaž, nogavice in pletenine v veliki izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Židovska ulica 4 in Stari trg 12. 600

■ Tatvina v kavarni Emona. Blagajničarki Elizabeti Malenškovi je bila ukradena v kavarni Emona med 12. in 13. uro iz zaklenjene omare ročna torbica z zlato verižico v vrednosti 250 Din.

Maribor

m Maša zadušnica za narodne mučenike. V torek je bila ob 11. uri v tukajšnji stolnici maša zadušnica za bazoviške narodne mučenike, katere se je udeležila velika množica meščanov in okoličanov. Pel je pevski zbor društva »Jadranc«.

m Prošnja sokolskim rodbinam! Na državne tekme jugoslovanskega Sokolstva v odbojki, ki bodo dne 13. t. m. v Mariboru, pošlje tudi češkoslovaško Sokolstvo svojega prvaka. Bratska dolžnost nas veže, da skrbimo za lep sprejem in ugodno bivanje bratov, ki prihajajo iz zlate Prage k nam. Zato prosimo naše sokolske rodbine, ki bi zamogle sprejeti enega ali več bratov Čehov kot goste, da sporoče to do petka opoldne Sokolski župi Maribor, Narodni dom. Bratje Čehi dosejajo v soboto in odhajajo v ponedeljek. Pričakujemo sokolskega odziva in izraza slovanske gostoljubnosti! Sokolska župa Maribor.

m Krsna slava rezervnih častnikov. Združene rezervnih častnikov in bojevnikov praznuje svojo krsno slavo vsako leto dne 15. septembra, to je na obletni dan preboja na solunski fronti. Tako bo tudi letos ta krsna slava prihodnji torek, dne 15. septembra ob 10. uri predpoldne na Trgu svobode s parastosom po katoliškem in pravoslavem obredu za pri preboju padle junake in z nagovorom predsednika Združenja rez. častnikov in bojevnikov podpredsednika Maribor. Krsne slave se udeležijo tuk. vojaštvo z zastavo in godbo ter mnogi drugi odlični povabljeni. Za člane združenja je udeležba obvezna, lastniki uniforme v uniformi, ostali v civilu z znakom združenja. Vabimo tudi mariborsko občinstvo, da prisostvuje proslavi velepomembnega dneva za zgodovino Jugoslovanstva v kar največjem številu.

m Uradovanje v konskripcijskem uradu. Zaradi sestavljanja volilnih imenikov se bodo od danes naprej v konskripcijskem uradu mestnega načelstva sprejemale stranke le od 11.—12. ure dopoldne in še to le v zelo nujsih primerih.

m Sestavljanje volilnih imenikov. Po naredbi novega zakona o volilnih imenikih so pričeli na tukajšnjem magistratu že včeraj sestavljati novi volilni imenik. Vpisanih bo okrog 8000 volilnih upravičencev.

m Vojnimi oškodovancem iz Primorja in Koroške. Finančno ministristvo sporoča, da bo vprašanje odškodnin za vojne oškodovance iz Primorja in Koroške proučila najprej posebna komisija. Zaradi tega naj oškodovanci dotlej ne pošiljajo svojih prošelj državnim oblastem in zlasti ne g. ministrskemu predsedniku.

m Udeležba na tekmah v odbojki za prvenstvo Jugoslavije. Dosedaj so prijave udeležbo naslednje župe: Celje, Karlovac, Kranj, Ljubljana, Maribor, Novi Sad, Osijek, Sušak, Veliki Bečkerek, Varaždin, Zagreb, Belovar, Novo mesto in Beograd. Udeležbo javlja tudi češkoslovaško Sokolstvo!

m Češkoslovaško Sokolstvo se udeležijo državnih tekem jugoslovanskega Sokolstva dne 13. t. m. v Mariboru! Velikih državnih tekem v odbojki, ki jih prireja Savez Sokola KJ za prvenstvo Jugoslavije, se udeležijo glasom telegrafičnega sporočila tudi češkoslovaško Sokolstvo s svojim prvim moštvom. Kakor znano, bodo tekme na letnem telovadišču Sokola Maribor—Matica.

m Brozovič odhaja. Po večletnem službovanju v Mariboru odhaja v ljubljansko uredništvo »Jutra« dosedanj glavni urednik »Mariborskega Večernika«, g. Fran Brozovič. Stanovski tovariši so mu priredili v ponedeljek zvečer pri Lovrenčiču v Kamnici prijateljsko odhodnico.

m Invalidska tombola. Tukajšnji krajevni odbor organizacije vojnih invalidov bo priredil v nedeljo, dne 4. oktobra ob 14.30 na Trgu svobode javno dobrodelno tombolo. Odbor prosi ostala društva, da to upoštevajo.

m Iv. Heričko, ml. Maribor. Koroška cesta 15. Izdeluje glinaste peči, štedilnike ter sprejema vsa v stroko spadajoča dela in popravila po najnižji ceni. 1810

m Jubilej mašniškega posvečenja. Te dni so pri Sv. Benediktu v Slovenskih goricah slavili 35-letnico mašniškega posvečenja gg. Franc Gomilšek, tamkajšnji župnik; Janez Rožman, župnik v Zavodnjah; Franc Schreiner, župnik v St. Ilju pri Velenju; Janez Sorbek, župnik v Orlinju; pismo pa sta se oglasila dr. Anton Korošec, bivši ministrski predsednik in Maks Oevirk, župnik pri Sv. Andražu.

m Smrtna nesreča. Pri Sv. Primožu na Pohorju je padel te dni s kozolca hlapec Janez Lorenci in obležal mrtve s prebito lobanjo.

m Nesreča dninarja. V Gačniku pri Jarenini v Slovenskih goricah je gonilno kolesje mlatilnice zdrobilo v ponedeljek prste 16-letnemu dninarju Dragotinu Horvatu. Prepeljali so ga v tukajšnjo bolnišnico.

m Kje bi se preskrbel s špiritom in kisom za vlaganje? Samo pri trdniki Jakob Perhavec, Gosposka ulica 9 1492

■ Kinematografi. Grajski kino predvaja do vključno četrtka »Poročnika carjeve garde« z Ramonom Novarro, od petka dalje pa džungelski velefim »Rango«. Kino Union predvaja od danes dalje Molnarjevo zvočno dramo »Olimpija« z Noro Gregorjevo.

Ko se začno krvne cevi poapnjevati, deluje uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice za redno izpraznenje črevesa in zmanjša visok naval krvi. Mojstri zdravniške vede priporočajo pri starostnih pojavih različne vrste »Franz Josefove« grenčice, ker odpravi zastajanje v žilodnem črevesnem kanalu in leno prebavljenje ter omili dražljivost živcev. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah. 471

Jz drugih banovin

Umobolna služkinja noče iz cerkve

Predvčerajšnjim se je dogodil v jezuitski cerkvi v Zagrebu nenavaden dogodek. Na večer je prišla v cerkev mlajša ženska, ki je vzbudila z glasnimi molitvami veliko pozornost. Obenem pa so opazili navzoči, da se ženska glasno razgovarja z nekim nevidnim bitjem, ki ga sploh ni. Takoj je bilo vsem jasno, da je ženska slaboumna in sicer versko blazna. Očetje jezuiti so žensko pozvali, da se odstrani iz cerkve, ta pa se je razgovarjala in molila naprej. Nato jo je pozval neki stražnik, da zapusti božji hram, toda temu je odgovorila ženska, da ji je napovedano ostati v cerkvi čez polnoč. Ker ženska nikakor ni hotela iz cerkve, so jo končno iz nje odnesli. Policija je ugotovila, da je ženska Anka Vreš iz Velikega Trgavišta, po poklicu služkinja brez posla. Oddali so jo v bolnico, kjer moli kar naprej in se pogovarja z namišljenimi »svetniki«. Oddali jo bodo v umobolnico.

Groznoličje matere

V vasi Johovi pri Banjaluki so prišli oblasti na sled groznemu zločinu, ki ga je izvršila Smilja Plavšič, mati petero otrok, že v maju tega leta, pa ga je znala do sedaj spretno zakrpati.

Mož Plavšičeve je namreč odšel lansko leto v Francijo, da si tam poišče delo. Med tem pa je začela njegova žena ljubavno razmerje z moškim bratom Nikolom, ki pa ni ostalo brez posledic. Rodila je dete. Ko se je mož vrnil

iz Francije, jo je radi tega pognal iz hiše in Smilja je odšla k svojim sorodnikom. Vendar pa se je mož čez čas premislil in vzel ženo zopet k sebi. Toda žena se je bala, da bi izvenzakonski otrok motil njeno razmerje do moža, ker bi moža vedno spominjal na ženin greh. Zato je sklenila, da se otroka na vsak način iznebi. Začela je dajati otroku vsak dan tobaka, namočenega v spirit, in otrok je na posledicah tega počasnega zastrupljanja 28. maja t. l. v resnici umrl. Te dni je prišla oblast njenemu dejanju na sled in jo zaprla. Smilja trdi, da je izvršila dejanje na prigovarjanje svoje svakinje.

b Sarajevski aeroklub je sklenil, da si nabavi novo letalo. Tako prodira po vsej naši državi spoznanje o velikem pomenu letalstva za našo državo.

b Tragična smrt starca pri Novem Sadu. Ko se je vračal z njive domov mladi Horac, je moral ustaviti konji, ki so bili vpreženi pred plug, pred zaprtimi vrati dvorišča. V trenutku, ko so vrata odprli, so konji hitro potegnili in zadeli starega Horaca, ki je bil ravno na drugi strani vrat, s plugom s tako silo, da je ostal na mestu mrtve. Tako je našel stari starac smrt od pluga, s katerim je toliko let oral njive, ki so mu dajale vsakdanji kruh.

b Za domače delavstvo na Sušaku. Sušakiški mestni svet je sklenil z ozirom na veliko brezposelnost domačega delavstva, da bo v prvi vrsti zaposleval samo domače delavstvo, potem pa šele iz drugih krajev. To bi bilo potrebno tudi pri nas.

m Napad. V Pesnici so v ponedeljek zvečer neznanici napadli s kolo zidarja Antona Lepenika. Zlomili so mu desno roko in ga ranili težje tudi po levi roki in hrbtu. Zdravi se v tukajšnji bolnišnici. Napadalec zasledujejo orožniki.

m Nesreča dekleta. Na Meljski cesti se je v turek zalezla s kolesom v avto trgovca Moravca 17-letna Anica Žerakova iz Krčevine. Pri padcu je udarila z glavo ob robnik s tako silo, da ji je počila lobanja. Nezvesto so jo prepeljali v bolnišnico. Njeno stanje je nevarno.

m Nezgoda natakara. V ulici Ob jarku je padel v turek z motornega kolesa natakara Ivan Čerče in se pobil po glavi. Prvo pomoč so mu nudili na reševalni postaji.

m Konj v greznici. Prevozniku Marku Lahu, stanujočemu v Koprnikovi ulici, je v turek popoldne padel konj v greznico na domačem dvorišču. Priti so morali na pomoč gasilci, ki so žival z jermeni zopet spravili ven.

m Preselitev delavske knjižnice. Tukajšnja javna knjižnica delavske zbornice se bo v oktobru preselila iz palače pokojinskega zavoda v novo palačo OUZD v Sodni ulici.

m Koncert bratislavske filharmonije. Dne 6. novembra t. l. bo v dvorani pivovarne »Union« koncert Slovaške filharmonije iz Bratislave. Na sporedu bodo skladbe čeških in slovaških, slovanskih in drugih skladateljev.

m Padec z motocikla. Z zadnjega sedeha na motociklu je v turek zvečer v Kamnici padel 29-letni Hinko Anders iz Košakov in si nalomil levo nogo. Zdravi se v tukajšnji bolnišnici.

m Skok z vlaka. V turek okrog 18. ure je na Pragerskem skočil z vozečega vlaka 17-letni mizarski vajenec Josip Plajh, sin železničarja s Pragerskega. Zlomil si je desno nogo v členku. Našli so ga šele čez pol ure. Z vlakom ob 22. uri so ga pripeljali v mariborsko bolnišnico.

m Trg v sredo. Včerajšnji trg je bil zopet dobro založen: 5 voz krompirja, 36 sadja, več čebule, kumar in zelja, 4 sene, 5 ovate, 1 voz slame ter krog 1000 glav perutnine. Cene kakor v soboto, nekatere celo nižje.

m Izdelovanje vsakovrstnih košar, sit, žičnih mrež ter ostale suhe robe: J. Antloga, Maribor, Trg svobode 1.

m Najmodernejši brivski in frizerski salon. Gospod E. Mareš je te dni otvoril v Gosposki ulici v hiši juvelirja Ilgerja brivski in frizerski salon, ki po moderni in elegantni ureditvi prekaša morda sploh vse v Jugoslaviji. Prostori so ločeni na razne oddelke v prtiličju in prvem nadstropju, v katerih so brivnica, kozmetični, barvalni in česalni oddelek, manikura itd. Vse je opremljeno z najmodernejšimi higijensko urejenimi aparati, tako da je podjetje prava in izredna zanimivost, vredna, da si jo vsak ogleda.

Gelje

* Maša zadušnica za baziške žrtve. Danes zjutraj ob 7. se bo v župni cerkvi služila maša zadušnica za nesrečne žrtve v Bazovici.

* Praznik kmetijske mladine v Celju. V turek se je vršila v Celju močna manifestacija kmetijske mladine, ko so kmetijski fantje iz Savinjske doline in iz drugih okoliških krajev pridili tekmo koscev in kolesarsko dirko. V prvih popoldanskih urah je mladina prihitela na okrašenih vozovih in na kolesih na Glazijo, odkoder se je ob pol 3. razvil sprevod skozi mesto. Na čelu sprevoda je jездil postaven kmetijski fant z veliko državno zastavo, njemu je sledila četa kmetijskih konjenikov ter kmetijska godba. Zelo mikaven je bil pogled na kosce v belih srajcah in s kosami na ramah. Koscem so sledile grabljice z okrašenimi grabljami. Dolga je bila vrsta kolesarjev. Sprevod so zaključili okrašeni vozovi iz Dramelj, Orle vasi, Trnave, Sv. Jurija ob juž. žel., Frankolovega, Sv. Jurija ob Taboru, Zgornje Hudinje pri Celju, najlepši pa je bil voz Kmetijske šole iz Sv. Jurija ob juž. žel. Ko se je sprevod premikal po mestu, so ga Celjani občudovali ter pozdravljali kmetijsko mladino. Na Spodnji Hudinji so nato izžrebali vrstni red koscev, nakar se je tekma začela. Tekmo je gledalo ogromna množica ljudi. Vsa tekma je trajala 10 minut. Prvi je bil Eberlein Valentin iz Sv. Jurija ob Taboru, drugi Mastnak Ludvik iz Dramelj, tretji Berglez Jože iz Sv. Jurija ob Taboru, četrta Potočnik Ferdo s Frankolovega. Nato se je vršila kolesarska dirka iz Sp. Hudinje v Vojnik. Prvi je bil Žitnik Ludvik iz Sv. Jurija ob Taboru.

ru, ki je s tem postal prvak celjskega okrožja, drugi Možgan Ignacij iz Jurija ob južni železnici, tretji pa Lubej Jurij iz Dramelj. Vso prireditve je zaključila velika veselica, na kateri so razdelili nagrade zmagovalcem v tekmi koscev in na kolesarski dirki.

* Celjsko pevsko društvo. Pevci in pevke naj pridejo sigurno na važen sestanek v petek 11. t. m. ob 20. v pevski sobi Narodnega doma.

* Mestni kino predvaja še danes ljubko zvočno opereto »Ljubim, ljubim, ljubim« z Willyem Ferstom v glavni vlogi.

* Državna dvorazredna trgovska šola. Otvoritevna služba boja bo v turek 15. t. m. ob 8. v župni cerkvi. Redni pouk se začne v sredo 16. t. m.

* Smrtna kosa. V vojaški bolnici je 8. t. m. umrl redov 39. pešadijskega polka Božinovič Mile, star 20 let. Doma je bil iz Jajca v Bosni.

* Pri Borzi dela v Celju dobijo dela 3 mizarji ter 3 čevljarji, poljski delavec, hlapec, oženjen majar brez otrok, mesar, slikar, 2 kovaška in mizarska ter kamnoseški in krojaški vajenec, 19 kmetijskih dekel, 6 služkinj, 3 kuharice, 1 kmetijska varuška, likarica, šivilja, gostilniška kuharica, gostilniška služkinja, orožniška kuharica, varuška in šiviljska vajenka.

Težka motociklistična nesreča pri Bohovi

Motociklist Srečko Poznič težko ranjen, povozeni delavec Jožef Koje mrtev

V ponedeljek zvečer je trgovec Srečko Pozne, ki se je na motornem kolesu vračal iz Maribora domov v Oplotnico, dohitel na cesti pri Bohovi starejšega neznanca, ki se kljub signalom ni umaknil. Pozne je zato zavil na drugo stran ceste, prav v tistem trenutku je pa planil tjakaj tudi pasant. Priletel je prav pred motocikel, ki ga je z vso silo podrl na tla. Zaradi sunka je zletel s ceste tudi motocikel in obležal s težje ranjenim Poznetom v jarku.

Kmalu po nesreči je privozil v smeri od Hoč proti Mariboru s svojim tovornim avtom šofer Ivan Bubnič iz Ruš in opazil oba ponesrečenca. Spravil ju je na avto ter ju odpeljal v tukajšjo bolnico, kjer so ugotovili, da je Srečko

* Nezgode. 15-letni slikarski vajenec Zdove Jože iz Celja je nesel neko mizo po stopnicah, pri čemer mu je spodrsnilo in je padel tako, da si je zlomil desno roko. — 22-letnega brezposelnega delavca Dušica Alojzija iz Vetrnika pri Kozjem je neki stroj zgrabil za desno roko in mu zmečkal prste. — 21-letni praktikant Štap Avgust iz Sevnice je med vožnjo prehitro zavril motorno kolo, tako da je padel in se težko poškodoval na glavi in na desni nogi. — 26-letna posestnikova hči Munda Marija iz Grajske vasi je padla po stopnicah in si zlomila desno nogo. — Vsi ponesrečenci so bili prepeljani v celjsko javno bolnico.

* Državna dvorazredna trgovska šola. Otvoritevna služba boja bo v turek 15. t. m. ob 8. v župni cerkvi, nakar se bo v šoli vršila razvrstitev gojencev in gojenk v letnike, razlaga disciplinarnega in šolskega reda ter razglasitev urnika. Redni pouk se začne v sredo 16. t. m. ob 8. zjutraj.

Pingpong-sekcija SK Celje. Interesenti za to novoustanovljeno sekcijo SK Celje naj se zglasijo pri g. Kopušarju v trgovini Fischer in drug na Kralja Petra cesti.

KOLINSKA
TVORNIKA (KORIJE
LJUBLJANA.

OKUSNA IN ZDRAVA JE KOLINSKA KAVA!

naprej, »kar seveda že iz finančnega stališča ni priporočljivo«. Z označenim stavkom se pa Hrastnik niti najmanj ne strinja. Zakaj bi ne bilo priporočljivo nadaljevati dela iz »finančnega stališča« tam, kjer je že plačano stavbišče in kjer je že izkopan temelj? Ali se naj kupi mordaraje novo stavbišče in se plača vnovič kakaga pol milijona za kopanje temelja? Ne in ne! Naše mnenje je, da naj se pozovejo vsi tisti večinski strokovnjaki, ki so bili za zidanje na sedanjem prostoru, pa naj dajo tudi sedaj svoj izjavo in event. garancijo za nadaljne uspešno delo. Nikakor se nam ne zdi prav, valiti krivdo na prejšnje občinske odbornike; saj so bili v odboru tudi v dobi, ko se je sklepalo o zidanju šole, povečini prav isti gospodje kakor so sedaj. Hoteli so pač postaviti Hrastniku na njega željo lepo šolo, vedeli pa niso kakšen je svet. Ni čudno! Saj si še znanost ni bila in si tudi še ni edina v tem vprašanju: eni geologi so bili za, drugi proti zidanju! Eno pa je gotovo: Vse zdihovalje po listih ima po našem mnenju samo ta cilj, da nas pripravi na vsaj čisto opustitev zidanja šole v naši dolini. Toda tu bodo zahteve Hrastnika povsem druge, nego želje trboveljskega dopisnika: ako ne bo stala šola na Roševem stavbišču (morda se bodo pa le še premislili!), bo pa drugje!

Zopet nož

Fantovski pretep v litijski okolici

Sv. Križ pri Litiji 8. septembra.

Zvečer pred praznikom so kriški in okoliški fantje delali Micam in Micikam po stari navadi »ofraht«. »Ofraht« pa ni ostal brez posledic. Ko so se že pošteno napili, se jih je privleklo okoli 1. ure ponoči kakih 10—12 pred gostilno pri »Trdinic«. Začeli so vpit »auf biks« in kričali na vse pretege. Beseda je dala besedo in vnel se je preprij, med katerim je skočil Zidarjev Tone iz Pretržja med gruho ter zabodel s kuhinjskim nožem Al. Kotarja, krojačevega sina iz Gabrovske, ter mu prizadejal veliko rano na hrbtu. Ker ni pri Sv. Križu zdravnik, so poklicali trgovca Roberta Vidmarja, ki je ranjenca odpeljal k zdravniku dr. Leopoldu Ukmarju v Litijo. Zdravnik je težko ranjenega Kotarja takoj operiral. Stanje Kotarja je zelo resno. Mačkov Tone pa bo nagrajen za svoje dejanje pri sodišču, kamor se je že sam javil.

Poslužujte se za oglašanje »Jugoslovana«!

Uboj svaka pred mariborskim senatom

Ubijalec obsojen na 3 leta — Nepošten pismonoša

Maribor, 9. septembra.

Pred malim kazenskim senatom, ki so ga tvorili gg. dr. Zemljčič, dr. Lenart in dr. Čemer, se je danes zagovarjal 48-letni viničar Simon Erker, ki je dne 9. avgusta 1931. v Spodnjem Prebukovju pri Slov. Bistrici s kuhinjskim nožem v prepri zabodel svojega svaka Bojčnika Antona v trebuh tako, da je Bojčnik dne 12. avgusta t. l. na poškodbi umrl. Do prepria je prišlo radi tega, ker Erker ni pustil svojega svaka v hišo in je psoval svojo ženo in svaka. To je Bojčnika tako razburilo, da je prijel Erkerja, ga vrgel na tla in ga začel stiskati za vrat. Erkerjeva žena je mislila, da gre možu slabo, zato je pristopila in potegnila svojega brata z moža. Ko je Bojčnik popustil, je Erker skočil v stiskalnico in se vrnil z dolgim kuhinjskim nožem ter zamahnil proti svojemu svaku. Bojčnik je prestregel udarec z desno roko, tako da se je pri tem ranil na notranji strani. Druga ga zamaha pa ni mogel več preprečiti in mož ga je zadel v levo stran trebuha tako močno, da so čreva izstopila.

Pri današnji razpravi je obdolženec priznal, da je segel po nožu in šel z njim nad svojega svaka, toda samo radi tega, da bi ga prestrašil in ga odvrgel od napada nase. Pokojni pa se ni zbal noža, nego je stopil proti njemu in ga grabil za nož, hoteč mu ga iztrgati iz rok. Pri

Hrastniška šola in Hrastničani

V sobotni številki »Jugoslovana« je napisal poznani gospod iz Trbovelj z »Iz Hrastnika« označen članek, v katerem opravičuje trboveljski občinski odbor radi ustavitve dela pri novi šoli. Izjaviti moramo, da se po Hrastniku niso

tem si je baje sam prizadejal poškodbo, ki je zahtevala njegovo življenje.

Obdolženec zagovarja državni pravdnik g. dr. Zorjan ovrgel ter dokazal, da Bojčnik v takem položaju ne bi mogel zadobiti tako težke poškodbe, ker je bil oblečen. Poškodba je morala biti prizadejana z veliko silo direktnega sunka.

Ker se je Erker moral zavedati, da utegne s sunkom z dolgim kuhinjskim nožem proti trebuhu svojega svaka smrtnonevarno raniti, je bil obsojen na 3 leta robije in izgubo častnih pravic za dobo 3 let.

Nepošten pismonoša

31-letni občinski pismonoša Horvat Jožef v Nedelji bi bil moral dostaviti dne 5. decembra 1930. posestniku Törnerju Janezu v Nedelji pismonošo, došlo iz Amerike, v katerem so bili 3 dolarji. Horvat pa pisma ni dostavil, ampak je dostavni listek sam podpisal. Prav tako je napravil dne 14. decembra, ko bi moral dostaviti pismo neki drugi stranki. Pred malim senatom se je obtoženi pismonoša Horvat izgovarjal, da je pisma izgubil in da je radi tega dostavni listek sam podpisal. Sodišče mu ni verjelo in ga je obsodilo na 3 mesece strogega zapor, 100 Din denarne kazni in izgubo častnih pravic za 2 leti.

širile govorice, ki bi očitale občinskemu gospodarstvu radi šole slabo gospodarstvo, kajti Hrastnik je bil občini hvaležen, da se je odločila k zidanju šole na najlepšem stavbišču vse naše doline. Ako piše morda neki drug list drugače, je to povsem osebno mnenje dotičnega dopisnika, s katerim se nihče ne strinja. Trboveljski dopisnik pravi, da bo v kratkem sklicala novo komisija, ki bo odločila, ali se zida

P. Ripson:

Marsove skrivnosti

(Roman.)

— To je bilo bolj slučajno. Miss Alberta je bila razpisala veliko vsoto za onega, ki ji more sporočiti, kje se nahaja inženjer Robert Garel. To vest, ki jo je dala priobčiti v nekaterih velikih ameriških dnevnikih, je posnel tudi »Daily Mail«, ki izhaja v Parizu in je kontinentalna izdaja londonskega lista istega imena. Tu je čital vest neki ameriški dijak, ki Vas je slučajno poznal na pariški tehniki in ki je mislil, da ste Vi oni Robert Garel, ki ga iščejo. Pisal je na adresu miss Jerkisove, ki je bila označena v oglasu, in tako smo zvedeli, da ima inženjer Robert Garel brata, ki je ravnotako končal tehniko v Parizu. Miss Alberta je takoj sklenila, da Vas pozove in tako ste dobili neki dan pismo, naj se v zavodi svojega brata javite na mojem naslovu v New Yorku in obenem ste prejeli ček tisoč dolarjev za pot. No, in sedaj se midva peljeva k miss Alberti v Kalifornijo?

— Torej ona sedaj tam stanuje?

— Počakajte, da Vam vse lepo po vrsti razložim. Ker ni imelo smisla ostati še nadalje v Indiji, smo se, kot rečeno, vsi na jahti miss Alberte vrnili v Ameriko, in sicer preko Pacifičnega oceana v San Francisco. Načrt mis Alberte je bil sledeči: naseliti se v Kaliforniji v bližini slavne zvezdarne na Mount Vernonu in v zvezi s to zvezdarno organizirati oddajanje signalov na Mars

ter tako upostaviti prvo interplanetarno poročevalsko službo. Razen tega je imela tudi idejo, s pomočjo svojega bajnega premoženja sestaviti komisijo strokovnjakov, ki naj bi zgradili vsemirsko raketo, s katero bi bilo mogoče iti Robertu na pomoč in ga priversti z Marsa na zemljo nazaj. Vsa naprava je preračunana na dvesto milijonov dolarjev, ki jih hoče miss Alberta drage volje žrtvovati.

— Čudno, da časopisi o tem niso ničesar poročali.

— Vse je zaenkrat popolnoma tajno, ker počemo, da bi se špekulanti in nepoklicani elementi vmešavali v to resno zadevo ter jo morda razbotali kot blazno idejo in jo tako morda celo onemogočili.

— A kako to, da nihče ni opazil signalov z Marsa, razen Tokijske zvezdarne, kot ste mi pravili?

— To razlagamo tako, da so bili signali oddani na Marsu morda nešteto krat ali večinoma tedaj, ko je bil na dotični strani zemlje, kjer je bilo opazovanje mogoče, dan ali pa slabo vreme. Razen tega seveda tudi vsi astronomi ne gledajo neprestano na Mars. Slučaj bi lahko nanesel, da bi signali trajali teden dni vso noč od mraka do zore, in bi jih slučajno nihče ne opazil. Mi v Indiji nismo mogli opazovati teh signalov, ker nismo mogli dobiti dovolj velikega daljnogleda. Ali pisali smo zadevo zvezdarni na Mount Vernonu, proseč zaenkrat za absolutno molčečnost, in ko smo po mesec dni trajajoči vožnji dospeli v Kalifornijo in se odpeljali na Mount Vernon, so nam tam astronomi potrdili vest Krasinskega. Mars je ponovno oddajal zelo močne svetlobne Morsejeve znake, ki so značili: »R-O-B-E-R-T-G-A-R-E-L«. Pokazali so nam fotografije Marsa, ki so imele majhno svetlobno točko

in ta se je po svoji legi popolnoma vjemala z ono, ki jo je imela ta točka na fotografijah Krajinskega, katere je bil posnel na Tokijske zvezdarne. Sedaj ni bilo prav nobenega dvoma več.

— In moj brat še vedno oddaja znake?

— Prenehal je nenadoma z njimi. Toda to ne pomeni prav ničesar, ker se Mars sedaj oddaljuje od zemlje. To mora sam vedeti, saj se je vse svoje življenje bavil z idejo zveze z Marsom.

— In koliko časa traja to oddaljevanje?

— Nekako pol leta, potem pride Mars spet v bližino zemlje in ravno ta trenutek pričakujemo z največjo napetostjo. Ako bodo signali ponovno zažareli, potem je to znamenje, da se Vaš brat dobro počuti na Marsu in da bo morda le mogoče, da ga na nekakšen način spravimo dol.

Razgovor obeh je prekinil črnc, ki je prišel z zvoncem in izjavil, da je zajutrek pripravljen v jedilnem vozu.

Pet dni in pet noči je trajala vožnja od New Yorka do San Franciska in Pint je na tem potovanju vzljubil edinega brata, ki ga je imel njegov prijatelj Robert. Bil je krasen dečko z nevgasnim humorjem, znal je starejšega Pinta tako imenitno zabavati, da je dolgo potovanje z vlakom kar prehitro preteklo.

V Južni Kaliforniji je pristanišče Tia Juana. Leži v lepi okolici v deželi večne pomladi. Od tu je Mount Vernon oddaljen kakšnih sto kilometrov. Zvezdarna leži 3500 metrov nad morsk gladino v izredno čistem ozračju in slovi kot ena najboljših fotografskih postaj za vsemirje.

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek

Tovarna motvoza in vrvarna Grosuplje pri Ljubljani.
Zahtevajte vzorce in cenike brezplačno

Prodaja pšenice v tuzemstvu

Beograd, 7. septembra. AA. Za izvršitev zakona o prodaji pšenice v tuzemstvu z dne 3. septembra t. l. je finančni minister na podlagi § 4 tega zakona predpisal naredbo o izvršitvi zakona o prodaji pšenice v tuzemstvu.

Zitni fond

I.—1. Pri finančnem ministru, oddelek za davke, se ustanovi »Zitni fond« v zmislu § 5. zakona o prodaji pšenice v tuzemstvu. V ta fond se bodo stekale: doplačila za količine moke in pšenice, ugotovljene pri zasebnikih in pri lastnikih mlinov, kazni, izrečene po zakonu o prodaji pšenice v tuzemstvu.

2. O popisanih količinah moke in pšenice je treba plačati tale doplačila: a) zasebniki za moko po 0'60 Din od kg, b) lastniki mlinov za pšenico po 0'50 Din za kg, c) ostali lastniki oziroma komisijonarji moke za moko in sicer: A) za zdrob No OGG, No OG, No O po 0'70 Din za kg; B) za moko No 2 po 0'65 od kg; C) za moko No 5 po 0'60 Din od kg; D) za moko No 6 po 0'55 Din za kg; E) za moko No 7 po 0'45 Din od kg; F) za moko No 8 po 0'30 Din od kg.

Prijava zaloga

Zaloge pšenice in moke v mlinih, pekarnah, prodajalnah kruha, komisijarskih skladiščih, kakor tudi v ostalih obratih in pri zasebnikih, kadar presegajo 200 kg, pri mlinih pa tudi zaloge pšenice preko 200 kg je treba prijaviti oblastem, navedenim v odstavku 5 oddelek II. te naredbe. — Prijave po tej naredbi so oproščene taks po taksem zakonu. — Zasebniki prijavijo moko s prijavo o količini pri njih najdene moke na dan predložitve prijave. Prijava je treba izpolniti s točnim naslovom zasebnika in s krajem, kjer je blago. Ostali lastniki in komisijonarji moke morajo predložiti prijave po prejšnjem odstavku, vendar s to razliko, da morajo posebej navesti količine moke po posameznih vrstah (OGG, OG, O, 2, 5, 6, 7, 8). Prijave je treba predložiti najdalje do 10. septembra 1931 vključno in sicer glavnim oddelkom in oddelkom oziroma izpostavam finančne kontrole, a kjer teh ni, občinskimi oblastvami. Prijave nepismenih oseb se dajo na zapisnik pri pravkar navedenih oblastvih. O izročeni prijavi dolo vložitelj reverse. Ako je količina moke ali pšenice, za katero je treba plačati doplačilo v zmislu odstavka 2 oddelek I. te naredbe, v času, ko je treba to količino prijaviti, na prevozu (transportu), jo mora pravočasno prijaviti oni, ki jo prejme. Če pa je med tem časom prijavni rok potekel, jo mora prijaviti najdlje v 48 urah po prejemu blaga, da bi mogel plačati doplačilo.

Kontrola

Železniška in paroplovna podjetja so dolžna pošiljke teh predmetov, ako so jih prevzela pred 10. septembrom 1931. leta in jih tega dne niso izročila adresatom, prijaviti oddelku finančne kontrole, v čigar delokrogu je iztovorna postaja, in sicer takoj, ko pripre pošiljka na postajo. V tej prijavi, ki jo morajo iztovorne postaje takoj predložiti, je treba navesti ime pošiljatelja in prejemnika, vrsto in skupino in bruto tonažo blaga. Na podlagi te prijave bodo oddelki finančne kontrole mogli ugotoviti, ali je prejemnik izpolnil svojo dolžnost.

Ako železniška in paroplovna podjetja opuste to prijavo, se kaznujejo dotični uradniki kot sokrivci za kaznivno delo po § 9 odstavku 2. zakona o prodaji pšenice v tuzemstvu. Prijavniki

morajo dovoliti oblastvom odst. 5 oddelek II. te naredbe, da pregledajo in doženejo količino moke oziroma pšenice. Uslužbenici finančne kontrole morajo na svojem področju opraviti podroben pregled vseh obratov, ki se bavijo s prodajo moke ali izdelkov moke. Nadalje morajo pregledati mline glede zalog moke in pšenice. Pri tej priliki morajo preveriti predložene prijave o stanju blaga. Pregled je treba opraviti najdlje v 3 dneh od dne predložitve prijave. Prijavniki ne plačajo za ta pregled nobene odškodnine. Ako bi se s tem pregledom ugotovilo, da so prijave netočne, se sestavi zapisnik in se predloži pristojni upravni oblasti I. stopnje.

Lastniki oziroma komisijonarji pšenice ali moke so dolžni v desetih dneh po prejemu položnic plačati znesek, označen na tej položnici. Plačila je treba opraviti po najbližji pošti in sicer s položnicami, ki jo dobe od občinskih oblastev ali od uslužbencev finančne kontrole.

Kazni

Ako se pri lastniku najde moka oziroma v mlinih moka ali pšenica, ki ni bila prijavljena, morajo uslužbenici finančne kontrole to blago popisati, sestaviti o tem zapisnik, lastniku blago vzeti, ga zapečatiti, lastnika zasilati in ves predmet dostaviti upravni oblasti I. stopnje v nadaljnjo ravnanje. Podobno je treba ravnati tudi v primeru, kadar se pri lastniku, ki je priložil prijavo, najdejo presežki blaga, ki niso bili prijavljeni. V tem primeru pa je treba prijaviti samo presežke blaga, vzete lastniku.

Seznami

Prijave po odstavku 3. in 4. oddelek II. te naredbe morajo oddelki finančne kontrole in občinska oblastva zapisovati v posebne sezname in sicer: v seznam zasebnikov (ime in priimek prijavnika, njegovo bivališče, prijavljena količina moke, znesek doplačila za ugotovljeno moko, izračunan po odst. 2 oddelek I. te naredbe; v seznam ostalih lastnikov in komisijonarjev (poleg podatkov po prejšnjem odstavku tudi zneski doplačil za vsako vrsto moke posebej v zmislu odst. 2 oddelek I. te naredbe; v seznam lastnikov mlinov (njihove zaloge pšenice in doplačila po odst. 2 oddelek I. te naredbe). Predpise teh seznamov je treba poslati finančnemu ministru, oddelek za davke, v treh dneh po opravljenem celokupnem popisu.

Na podlagi teh seznamov bo finančno ministru, oddelek za davke, poslalo potrebno število blanketov in položnic občinskimi oblastvami in oddelkom finančne kontrole. Po prejemu jih morajo ta oblastva izpolniti s naslovom prijavnikov in s celokupnim zneskom doplačila (oddelek II. odst. 9 te naredbe). Tako izpolnjeno položnico morajo dostaviti naslovniku. Ako lastnik blaga do vključno 25. septembra 1931. leta ne plača tega zneska po položnici, bo finančno ministru, oddelek za davke, oddelko njegovo eksekutivno izterjavo. Stroški finančne uprave pri izvršitvi te naredbe, padajo v breme žitnega fonda.

Davčni oddelek finančnega ministristva je dolžan: da da vsa potrebna pojasnila za izvršitev te naredbe; da izvrši takojšnji pregled predloženih seznamov in preveri izračunana doplačila za prijavljeno blago. Ako se pri tem najdejo pogoški, jih popravi in odredi, da se popravki izvrše. To naredbo morajo občine takoj po prejemu objaviti na običajni način.

do 110, Drava 192:50—212:50, Šeferana Osijek 205—209, Trboveljska 213—215, Vevče 120 do 122, Danica 65—70, Isis 40 bl., Dubrovačka 295 bl., Jadranska 460—480.

Dunaj, 9. septembra. Bankverein 14, Dunav-Sava-Adria 11:90, Prioritete 82:60, Trbovlje 26:10.

Notacije naših državnih papirjev v inozemstvu
Newyork, 9. septembra. 8% Blaire 68—72, 7% Blaire 57—60, 7% pos. DHB 61—62:25.

Zitna tržišča

Tendanca na ljubljanskem tržišču za koruzo neenakomerna, promet: 2 vagona pšenice.
Novi Sad, 9. septembra. Koruza: bačka 90—92:50, bačka, okolica Sombor 90—92:50, južnoban. 83—85, sremska, okolica Indjija 90 do 92:50, sremska, okolica Sid 92:50—95. — Otrobi: bački, pšenični v julia 87:50—90. — Tendanca za koruzo: čvrsta, za ostalo neizpremenjena. Promet skupno 74 vagonov.

Budimpešta, 9. septembra. Tendanca: mirna. Promet: sreden. Pšenica: dec. 9:80—9:82 (9:88—9:90), marc 10:98—11:12 (11:04—11:05). Rž: dec. 10:25 (10:25—11:30), marc 11:25 do 11:55 (11:26—11:30). — Koruza: maj 11:80 do 11:85 (11:84—11:87).

Ljubljansko lesno tržišče.

Tendanca mlačna, promet: 1 vagon rezane smrekovine.

Dobave

Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do dne 16. septembra t. l. ponudbe za dobavo ječmenove kave, kisa in popra.

Direkcija državnega rudnika v Zabukovci sprejema do dne 17. septembra t. l. ponudbe za dobavo žične vrvi in raznega kovinskega materiala.

Predmetni oglasi so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.

Gramofonske plošče po 3 Din
izposojuje »SLAGER«, izposojevalnica gramofonskih plošč in gramofonov,
Ljubljana, Vegova ulica 2 1501

Sport

Občni zbor medklubskega odbora

Ob 10. uri dopoldne se je vršil v klubskih prostorih občni zbor MO v navzočnosti zastopnika LNP podpredsednika inž. Debeljaka. Dosežena je soglasnost pri absolutoriju starega in volitvah novega odbora. Nejasno je, katerega sportnega delavca bo LNP delegiral za predsednika te institucije, ki igra danes najvidnejšo vlogo v izraževanju našega življenja v tem delavskem okrožju. Med važnimi predlogi je beležiti zahtevek MO v Trbovljah, da naj se MO potom LNP poveri taka pooblastila, ki naj bi ublažila vpliva na sedaj obstoječo lokalna nesoglasja.

Barany v Ljubljani

V torek na praznik je posetil Ljubljano plavalni fenomen dr. Barany v svojem klubom MESE iz Egra. Ime znamenitega plavalca je privabilo na kopališče klub hladnemu vremenu precejšnje število gledalcev. Plavalni spored je bil razdeljen na dopoldan in popoldan. Z izjemo 200 m prsno, so Madžari zmagali na vseh točkah. Največjo pozornost je seveda vzbujal dr. Barany, ki je z neverjetno lahkoto dosegel na mednarodni višini stoječe čase.

Ilirijani so se dobro držali in so dosegli boljše čase kot na državnem prvenstvu. Izboljšali so dva državna rekorda, od katerih pa Severjev na 200 m prsno ne bo priznan, ker ni imel predpisane trikoja. Sever je bil v izvršni formi in je tudi v štafeti na 100 m prsno dosegel sijajen čas 1:26.

V waterpolu so Madžari pokazali, koliko se da doseči z malenkostnim trošenjem sil. Nazorno se je videlo, kaj pomenita dobra taktika in tehnika. V Tarrodyju smo spoznali mojstrskega strelca, ki pa je imel z ozirom na slabega vratarja Ilirije, delo zelo olajšano.

Se nekaj je moral opazovati dober opazovalec. Naši plavalci obeh spozvali polagajo največjo važnost na delo nog, dočim zanemarjajo potegljaj z roko. Pri dr. Baranyju je glavno delo rok. Njegov poteg je izredno močan, dočim se gibli nog skoro ne opazijo. Baranyjevo plavanje je umerjeno, vendar polno življenja — pri naših plavalcih izgleda, kakor da bi se nekam zaspalo leno pomikali po vodi.

Razen nastupa Madžarov, so bile tudi vmesne točke, na katerih so nastopali člani Ilirije.

5x50 m prosto: 1. MESE (Helyes, Bitskey, Barany, Tarrody, dr. Barany) 2:28:2, 2. Ilirija (Lavrenčič, Svetek, Žirovnik, Turušek, Fritsch, 2:32. — 50 m prosto dame: 1. Bradač 37:4, 2. Fetič M. 38:8, 3. Grošel 40:2. — 200 m prsno: 1. Sever 3:11:2 boljše od drž. rekorda, 2. Helyes (M) 3:25:5. — 100 m prosto juniorji: 1. Fuchs 1:17:4, 2. Šerbec 1:21. — 100 m prosto: 1. dr. Barany (M) 1:01, 2. Fritsch (I) 1:08:4, 3. Lavrenčič 1:08:6. — 3x100 m mešano: 1. MESE (Helyes, Bitskey, dr. Barany) 3:52, 2. Ilirija (Sever, Žirovnik, Fritsch) 3:55:4. — 100 m prosto dame: 1. Bradač 1:26:6, 2. Fetič M. 1:28:2, 3. Grošel 1:34:4. — 50 m prosto juniorji: 1. Šerbec 30:6, 2. Tavčar 33:6, 3. Fuchs 34:4. — 200 m handicap: 1. dr. Barany 2:25:8, 2. Jesih 2:38:4. — 200 m hrbtno: 1. Bitskey (M) 2:52:4, 2. Žirovnik 3:01 nov drž. rek. — Waterpolo: MESE: Ilirija 14:1 (7:0).

Nogomet

V Budimpešti je na praznih dosegla reprezentanca Zagreba napram Budimpešti krassen rezultat 1:1. V obeh teamih so bili samo igrači do 24. leta.

V Mariboru je Rapid porazil Maribora s 2:1.

Agitirajte za »Jugoslovana«!

1912

Otomane

v različnih vzorcih in najmodernejših oblikah, zložljive postelje, postelj. vložke, peresnice, žimnice, divane, pat. fotelje, blaga vse vrste in žimo dobite najceneje pri
F. Sajovic, Ljubljana, Stari trg 6

Pohištvo

Spalnice iz trdega in mehkega lesa kakor tudi razno drugo pohištvo dobite najceneje pri

MATIJA ANDLOVIC

1506

LJUBLJANA, Komenskega ul. 34

Malinovec

pristen, naraven na malo in veliko prodaja lekarna doktor G. PICCOLI, Ljubljana, Dunajska c. 6

Nogavice, rokavice, volna in bombaž

najceneje in v veliki izbiri pri
KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg.

Telefon 2059

Premog
suha drva
Poganski, Bohoričeva ulica 5

Pisarne.

Tri dvosobne pisarne v palači Ljubljanske kreditne banke na razpolago. Dvosobna pisarna se takoj odda v najem, ostale s 1. novembrom t. l. Reflektanti dolo pojasnila v upravi. 1977

Kdor

hoče elegantno običen biti, naj se zgleda pri

Gombocu

Maribor
Aleksandrova cesta 24

Vreče 1758

nakup in prodaja
Alojz Grebenc
Ljubljana, Dunajska cesta 36

Vse barve, lake in firneže

dobite najbolje in po konkurenčnih cenah pri

„Lustra“ V. Laznik
Ljubljana

Gospodarska cesta 12
poleg restavracije „Novi Svet“ 1590

Go ko Pipenbacher

konce. soferska šola, Ljubljana, Gospodarska cesta 12. Zahtevajte informacije.

Stavbne

nasvete

daje tehnični biro „Tehna“, Ljubljana, Mestni trg 25-L. 507

CENJENIM DAMAM

se priporočam za moderniziranje klobukov po najnovejših modelih Preoblikovanje 1918 Din 28—

SALON „LA FEMME CH.C., Ljubljana, Selenburgova 6/L.

Trajno vodno ondulacijo izvršuje z najnovejšim aparatom z delovanjem toka 8 do 10 minut, ki ne peče. — Garancija podana. Cena solidna. Se najtopleje priporoča cenj. damam frizer
CIRIL VAŠEL
Ljubljana, Novi trg (Turjaški trg št. 2. 1762

Borzna poročila

dne 9. septembra 1931.

Devizna tržišča.

Ljubljana, 9. septembra. Amsterdam 2281:64 do 2288:48, Bruselj 788:36—790:72, Curih 1103:85 do 1107:15, Dunaj 794:98—797:38, London 275:08 do 275:90, Newyork 5650:27—5667:27, Pariz 221:98—222:64, Praga 167:56—168:06, Trst 296:01 do 296:91.

Zagreb, 9. septembra. Amsterdam 2281:64 do 2288:48, Dunaj 794:98—797:38, Bruselj 788:36 do 790:72, London 275:08—275:90, Milan 296:01 do 296:91, Newyork kabel 56:61:27—56:78:27, Newyork ček 56:50:27—56:67:27, Pariz 221:98—222:64, Praga 167:56—168:06, Curih 1103:85—1107:15.

Beograd, 9. septembra. Amsterdam 2281:54 do 2288:48, Bruselj 788:36—790:72, Curih 1103:85 do 1107:15, Dunaj 794:98—797:38, London 275:08 do 275:90, Milan 296:01—296:91, Newyork 5650:27 do 5657:27, Pariz 221:98—222:64, Praga 167:56 do 168:06.

Dunaj, 9. septembra. Amsterdam 287:15, Beograd 12:55:25, Bruselj 99, Bukarešta 4:23:75, London 34:575, Madrid 64:50, Milan 37:225, Newyork 511:20, Pariz 27:88:75, Praga 21:07, Sofija 5:15:35, Stockholm 190:20, Kopenhagen 190, Varšava 79:65, Curih 138:77.

Curih, 9. septembra. Beograd 9:05, Pariz 20:11 London 24:92:75, Newyork 513, Bruselj 71:40, Milan 26:83, Madrid 45:75, Amsterdam 206:70, Berlin 120:85, Dunaj 72:10, Stockholm 137:15, Oslo 137:10, Kopenhagen 137:12, Sofija 3:71, Praga 15:19, Varšava 57:40.

Vrednosni papirji.

Zagreb, 9. septembra. Drž. papirji: 7% inv. pos. 71—72, voj. škoda ar. 328—330, kasa 328—330, dec. 332—341, 4% agr. obv. 39—42, 7% Blaire 61—62:50 (64, 62, 62:50), 8% Blaire 70—74, 7% pos. hipot. b. 64—67, 6% begl. 49—51:50. — Banke: Jugob. 67—68, Kredit 121—126, Hrvatska 50 d., Praštediona 957:50 do 965, Union 150—155, Obrtna 36 d., Srbska 190—191, Narodna šum. 25 d., Ljublj. rkditna 120—122, Medjunarodna 68 d., Narodna 5200 d. Industrije: Zemalj. 114—116, Guttman 90

Razpis abonmaja Narodnega gledališča v Ljubljani za sezono 1931-32

A. Repertoar Narodnega gledališča:

Dramski repertoar bodoče sezone, ki se odpre v sredo, dne 23. septembra 1931 z dramo »Dokod v mesto Gogol« mladega slovenskega književnika Slavka Gruma, se opira na važnejša dela slovenske književnosti in drugih slovanskih in neslovanskih književnosti, vpoštevajoč pr tem prav tako avtorje, ki hodijo po že ugaženih stezah dramskega ustvarjanja, kakor avtorje, ki so stopili na nova, še ne preizkušena pota. Nadalje pripravljamo dramski ansambel za začetek Ivana Cankarja dramo »Kralj na Betajnovi« in Milana Begovića dramo »Brez tretjega«. Od slovenskih avtorjev je predložil Cvetko Golar svojo novo komedijo »Dve nevesti« v vpriporitev. Komedija je sprejeta in bo premijera oktobra meseca. Svoja dela so objavili tudi drugi slovenski pisatelji. Tudi ta dela se bodo vpriporila, v kolikor bodo odgovarjala repertoarnim zahtevam. V nadaljnjem bo drama črpala svoj repertoar iz naslednjih del:

Klasiki: Sophokles: Kralj Edip, Moreto: Dona Diana, Schiller: Valenštajnova smrt. Slovenski avtorji: Dostojevski: Bratje Karamazovi, Mereškovski: Aleksej, Katajev: Kvadratura kroga, Langer: Izpreobrnitev Janeza Piškurja, Wyspianski: Varšavianka, Krleža: Leda, Manojlovič: Centrifugalni plesal, Milošević: Jubilej, Nušić: Pot okoli sveta. Avtorji drugih književnosti: Shaw: Zdravnik na razpotju, Galsworthy: Beg, Rostand: Ne ubijaj, Maeterlinck: Zadoščenje, Bernard: Kavarnica, Zuck-

mayer: Cirkus Knie in Stotnik iz Köpenicka, Alsborg in Hesse: Preiskava, Benavente: Malquerida, Raimund: Razpiknik, Nestroy: Pritličje in prvo nadstropje. Po potrebi se bo vpriporila tudi kaka komedija, ki sicer ne sodi med dela tega repertoarnega načrta, vsekakor pa tudi mladinske in ljudske igre.

Sprememba v dramskem ansamblu ni bilo. Drami je ostal neokrnjen ves njen ansambl, katerega resno in umetniško stremiljenje je splošno priznано. S studijskega dopusta v Berlinu se je povrnil član g. Edvard Gregorin.

Slovenska opera bo izbirala v novi sezoni izmed sledečih del: Iz jugoslovanske literature: Bravničar: Pohujšanje v dolini šentflorjanski, Oster: Medea, Maska rdeče smrti, Dančin v vseh. Konjović: Košana. Iz ostale slovenske literature: Novak: Lucerna. Iz nemške literature: Marc Lothar: Lord Spleen, Strauss: Kavalir z rožo, Schrecker: Daljni zvok, Weill: Car se fotografira. Iz francoske literature: Aubert: Fra Diavolo, Berlioz: Faustovo pogubljenje, Delanoy: Damski tekač, Offenbach: Robi-zonada. Iz italij. literature: Puccini: Turandot.

Poleg teh del se bodo vpriporile reprize najzanimivejših in najboljših del, ki so bila na repertoaru poslednjih sezon in ki tvorijo stalni repertoar vseh pomembnejših opernih odrov.

Po veliki večini je ostal ohranjen naš operi ves odlični lanski ansambl. Na novo je angažiran tenorist Ivič Krsto, z dvoletnega dopusta pa se je povrnil Banovec Svetozar. Kot stalni gost bo nastopal basist Josip Križaj. Zbor in orkester sta na lanski višini.

Opereta. Na novo se bodo naštudirala dela: Tiardović: Mala Foramy, Abraham: Viktorija in njen huzar, Benatzky: Trije mušketirji.

Inscenacija je poverjena Vasiliju Ujaniščevu in Vaclavu Skružnyju.

B. Cene abonmaja.

Abonma se plačuje v osmih zaporednih mesečnih obrokih in sicer: prvi obrok pri vpisu, vsak nadaljnji obrok pa mesečno vsaj do 14. dne vsakega meseca. Gledališka uprava dovo-

ljuje vsem državnim in samoupravnim uradnikom tudi v letošnji sezoni pri podpisu abonmaja poseben popust.

Uprava izrecno izjavlja, da razen abonmajev ne bo nobeni uradniški skupini dovolila kakih posebnih popustov od dnevnih cen, zato vabi vse p. n. uradnike, da se poslužijo abonmaja, ki je izredno ugoden.

Cene za polno vplačani abonma:		Cene za uradniški abonma:	
8 obrokov po 30 Din		8 obrokov po 345 Din	
Loža v parterju št. 1-6	500	"	390
" I. redu 1-5	588	"	475
" I. redu 6-9	"	"	"
Parterni sedeži: I. vrste	130	"	100
II.-III.	115	"	90
IV.-VI.	110	"	85
VII.-IX.	105	"	80
X.-XI.	95	"	75
Balkonski sedeži: I. vrste	106	"	80
II.	75	"	55
III.	62	"	40
Galerijski sedeži: I. vrste	50	"	38
II.-III.	40	"	30
IV.-V.	30	"	28

Priglasila za abonma se sprejemajo v veži dramskega gledališča vsak dan od 10. do 12. ure in od 3. do 5. popoldne.

Za letošnjo sezono je razpisanih pet gledaliških abonmajev: A, B, C, D in E. Vsak abonment dob tekom sezone 38 predstav: 20 dramskih in 18 opernih in operetnih.

Vabimo k podpisu abonmaja.

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani.

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

VIII. No. 4742/2. 2510

Razglas.

Na osnovi §§ 15. in 16. akcijskega regulativa ter § 42 zakona o banski upravi se je odobrila usatnovitev delniške družbe »Poslovni zavod«, d. d. v Ljubljani.

Namen družbe je trgovinsko podjetje s koncesionarsko agenturскими uvoznimi in izvoznimi posli in posredovanje poslov vseh vrst.

Osnovna delniška glavica družbe znaša Din 100.000.— in je razdeljena na 1000 komadov delnic po Din 100.— nom. vrednosti, ki se glase na prinositelja.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine

v Ljubljani, dne 5. septembra 1931.

*

V. No. 180/50. 2520-3-1

Razglas o licitaciji.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje za gradnjo banovinske ceste Reka-Sv. Areh, II. del, km 115-91,

I. javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 28. septembra 1931. ob enajstih v sobi št. 17 tehničnega oddelka v Ljubljani. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se proti plačilu napravnih stroškov dobivajo med uradnimi urami pri tehničnem oddelku kralj. banske uprave, odnosno pri sreskemu cestnem odboru Maribor.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsote odobrenega proračuna, ki znaša 994.939/50 dinarjev.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih novinah« in na razglasni deski tehničnega oddelka.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine

v Ljubljani, dne 4. septembra 1931.

*

VI. No. 21.397/1. 2512

Izpremembe v imeniku zdravniške zbornice za Dravsko banovino.

Dr. Hawlina Oton, zasebni zdravnik v Trzinu, je črtan iz imenika zdravnikov Dravske banovine, ker je umrl dne 5. aprila 1931.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine

v Ljubljani, dne 1. avgusta 1931.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

Preds. 920-13/31-3. 2522

Razglas

Hudovernik Aleksander, notar v Ljubljani, je 20. avgusta 1931 umrl. Posle izpraznjenega notarskega mesta

vodi začasno dr. Krevl Josip, notar v Litiji.

Predsedništvo višjega deželnega sodišča v Ljubljani, dne 7. septembra 1931.

*

T 32/31-3. 2516

Amortizacija.

Na predlog Rešetiča Janeza, Tomažja vas, se uvede postopanje nastopnih, po predlagatelju baje izgubljenih vrednostnih papirjev in se poziva njih imejtelj, da uveljavi svoje pravice v teku 6 mesecev, sicer bi izgubili dotični papirji po preteku tega roka svojo moč.

Oznamba vrednostnih papirjev:

Vložna knjižica Mestne hranilnice v Novem mestu n. em. št. 29.298 v nominalni vrednosti Din 7500.—

Okrožno sodišče v Novem mestu, odd. V., dne 5. septembra 1931.

Konkurzni razglasi

Sa 16/31-34. 2502

Ustavitev poravnalnega postopanja in poziv na položitev predjuma za konk. stroške.

Poravnalna zadeva: Knechtl Ivan, krznarski mojster v Celju.

1. Poravnalno postopanje se ustavlja v smislu § 56/6 por. zak.

2. Konkurni upniki se pozivajo, da položijo pri tem sodišču v teku 8 dni primere stroškovni predjem v znesku 3000 dinarjev, ker bi se sicer konkurz ne otvoril.

3. Poravnalni upravitelj se poziva, da v teku 8 dni stavi svoje zahteve na izdatkih in na nagradi.

Razlogi:

Poravnalno postopanje, uvedeno na predlog Knechtl Ivana je bilo ustaviti v smislu § 56/6 por. zak., ker ni noben upnik glasoval za poravnovo, ko je treba za sprejem poravnave v smislu § 46 por. zak., da glasujejo za isto upniki s $\frac{3}{4}$ svojih terjatev.

V smislu § 57/3 por. zak. bi se moralo, ker je dolžnik tudi trgovec, uvesti po službeni dolžnosti konkurz o njegovi imovini. Ker so pa vse premičnine pravomočno zadržane in terjatve večinoma neizterljive, tako da niti ne zadostujejo za stroške poravnalnega postopanja, je bilo vsled tega v smislu §§ 77/2 in 178/2 konk. zak. pozvati upnike, da položijo predjem za te stroške, ker bi se sicer konkurzno postopanje ne uvedlo.

Proti temu sklepu je dopusten rekurz na višje deželno sodišče v Ljubljani tekem 8 dni. (§ 54, 70 in 71 por. zak.)

Okrožno sodišče v Celju, odd. I., dne 26. avgusta 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

Štev. 2295/1-1931. 2521

Razglas

Lov krajevne občine Javorje se bo oddal v zakup za dobo od 1. decembra 1931 do 30. novembra 1936 na javni dražbi v uradu sreske izpostave v Škofji Loki v sredo, dne 21. oktobra 1931 ob desetih.

Zakupni in dražbeni pogoji so razpoloženi interesentom na vpogled v tukajšnjem uradu ob navadnih uradnih urah.

Sreska izpostava v Škofji Loki, dne 2. septembra 1931.

*

Št. 43.121/1931. 2507

Natečaj.

Na podlagi sklepa gospoda komisarja Osrednjega urada za zavarovanje delavcev z dne 1. avgusta 1931 pod št. 16 sejnega zapisnika se s tem razpisuje natečaj za izpolnitev sledečih službenih mest:

1. za eno mesto referenta zdravniške stroke kategorije A, položaja V. z letno sistematsko plačo Din 12.000.—, z letno položajno plačo Din 21.000.— ter z ostalimi temu položaju pripadajočimi dodatki;

2. za eno mesto referenta matematične stroke kategorije A, položaja VI. z letno sistematsko plačo Din 12.000.—, z letno položajno plačo Din 15.000.— ter z ostalimi temu položaju pripadajočimi dodatki.

Pogoji namestitve so sledeči:

1. da so prosilci državljani kraljevine Jugoslavije in da so večji srbsko-hrvatskega ali slovenskega jezika;

2. da so telesno, umsko in moralno sposobni za službo pri Osrednjem uradu za zavarovanje delavcev;

3. da so dovršili 18. leto in da niso stari nad 40 let, izjemši slučaj, da so pred tem bili v službi pri Osrednjem uradu ali pri kakšnem drugem zavodu za socialno zavarovanje, v državni ali v kakšni drugi javni službi;

4. da niso pod kuratelo ali v konkurzu, da niso zasledovani zaradi zločina ali prestopka iz koristoljubja ter da niso bili obsojeni na izgubo službe oziroma političnih pravic za čas določen po obsodbi;

5. da jim služba pri Osrednjem uradu ali pri kakšnem drugem zavodu za socialno zavarovanje, v državni ali v kakšni drugi javni službi ni prenehala iz vzrokov, omejenih v § 112 in v točki 5 § 113 službenega pravilnika za nameščence Osrednjega urada za zavarovanje delavcev;

6. da imajo za mesto pod 1. popolno fakultetsko izobrazbo, t. j. medicinsko fakulteto kakšne univerze z doktoratom medicine, dalje dovršeni staž za vršitev pravic zdravniške prakse in po zakonu o sprejemanju zdravnikov v službo itd. z dne 20. januarja 1930 dovršeni kurz iz socialne medicine ter da so specialisti iz socialne medicine; za mesto pod 2. pa da imajo dovršeni tečaj iz zavarovalne tehnike na kakšni visoki šoli.

V kolikor prosilci za mesto pod 1. nimajo pogojev po zakonu o sprejemanju zdravnikov v službo, pa se že nahajajo v službi Osrednjega urada ali njegovih krajevnih organov, morajo izpolniti te pogoje v roku petih let, računano od dne 31. januarja 1931.

V kolikor bo na razpisano mesto pod 1. izbran kdo izmed nameščenec urada, se s tem obenem razpisuje mesto referenta zdravniške stroke kategorije A, položaja VI. oziroma VII.

Prošnji mora vsak prosilec priložiti rojstni list, domovinski list, potrdila o zakoniti zakonski zvezi in o letih otrok, šolska izpričevala, dokazila o dosedanjih službi, o zdravju in o ureditvi vojaške obveznosti. Zdravje se mora dokazati z izpričevalom zdravnika Osrednjega urada za zavarovanje delavcev ali njegovih krajevnih organov ali zdravnika državnih ali samoupravnih oblasti ter še z enim izpričevalom, izdanim po državnem ali kakšnem drugem javnem dispanzerju oziroma zdravniku-specialistu za tuberkulozo.

Vse ostale pravice in dolžnosti so dolo-

čene s službenim pravilnikom za nameščence Osrednjega urada za zavarovanje delavcev.

Lastnoročno pisane in s potrebnimi dokazili opremljene prošnje morajo prosilci predložiti podpisnemu uradu vključno do 17. oktobra 1931 do 12. ure popoldne.

Zakasnele prošnje ne bodo prišle v poštev.

Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu,

AA. dne 2. septembra 1931.

Razne objave

2519

Vabilo.

Tovarna dežnikov, d. d. v Dolnji Lendavi, bo imela

XXV. letno redno glavno skupščino

dne 26. septembra 1931. ob enajstih v posvetovalni dvorani svoje tvornice.

Na to skupščino se vabijo po § 13. družbenih pravil vsi delničarji.

Dnevni red:

1. Volitev dveh overovateljev zapisnika.
2. Letno poročilo ravnateljstva in nadzorništva, predložitev sklepnih računov in sklepanje o razdelitvi čistega dobička v poslovnem letu 1930/1931.
3. Sklepanje o podelitvi absolutorija za poslovno leto 1930/1931.
4. Slučajni predlogi.

V Dolnji Lendavi, dne 7. septembra 1931.

Ravnateljstvo.

Pravice, določene v družbenih pravilih, sme izvrševati le delničar, ki je en mesec, odnosno 30 dni prej vpisan kot lastnik delnice v družbeni delniški knjigi. Noben delničar ne more imeti več nego 200 glasov, bodisi v lastnem imenu, bodisi kot pooblaščenec, bodisi skupno.

Bilanca Tovarne dežnikov d. d. v Dolnji Lendavi za leto 1930/1931.

Aktiva: gotovina v blagajni 57.628/94 dinarjev, dolžniki Din 2.697.211/63, tvornica in nepremičnine Din 333.000.—, blago Din 728.419.—, poštna hranilnica 58.555/13 dinarjev, skupaj Din 3.874.814/70.

Pasiva: vplačana glavica 1.000.000.— dinarjev, rezervni sklad Din 70.000.—, dividenda Din 22.825.—, rezervni sklad za znižbo vrednosti tvorničnega posloplja Din 70.000.—, tvornica in stroji, rezervna za znižbo vrednosti Din 5000.—, tranzitne stavke Din 30.913/50, upniki 2.316.347/74 dinarjev, čisti dobiček Din 359.728/46, skupaj Din 3.874.814/70.

V Dolnji Lendavi, dne 30. junija 1931.

Ravnateljstvo.

To bilanco smo primerjali z glavno knjigo in pomožnimi knjigami ter smo ugotovili, da je vsakem oziroma pravilna in da se ujema z dejanskim stanjem.

Nadzorstveni svet.

*

2493

Objava.

Izgubili sta se: maturitetno izpričevalo zasebnega učiteljskega pri sestrah uršulinkah v Škofji Loki iz l. 1914. in usposobljenostno izpričevalo drž. ženskega učiteljskega v Ljubljani iz l. 1916. na ime: Leskovec Leopoldina, rodom iz Idrije. Proglašam ju za neveljavni.

Leskovec Leopoldina, s. r.

NOGAVICE:

Moške iz sukanca	Din 9'—
" " " " " " " " " " " "	" 15'—
" " " " " " " " " " " "	" 25'—
Zenske flor	Din 15'— in Din 25'—
" " " " " " " " " " " "	" 35'—

Čuvajte svoje noge!

Polagoma nastaja hladno in deževno vreme. Ako ste slabo obuti, zelo lahko obolite. Dobro obuta noga je najzanesljivejše sredstvo, da se obvarujete revmatizma in ozeblin. Zato posvetite veliko pozornost svojim nogam. Nele, da si s tem ohranite zdravje, marveč postali boste tudi mnogo bolj zadovoljni in boste imeli mnogo več veselja za delo, ako boste dobro obuti.

Pripravili smo Vam bogato izbiro praktične in udobne obutve za vsakdanjo nošo in za štrpaci. Zelo Vam bo koristila po vsakem hladnem in slabem vremenu, za izprehod in za izlete kakor tudi za vsak sport. Obrnite se na naše prodajalne. Preizkusite tam neobvezno ono obutev, ki Vam je potrebna.

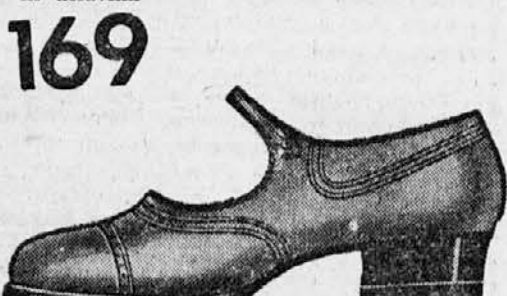
Vrsta 2672-21

Praktični čevlji za deklice, posebno za one, ki imajo daleč v šolo. Priredili smo jih iz boksa v črni ali rjavi barvi.

Vrsta 3635-18

Črni čevlji iz boksa. Široka oblika in nizka usnjata peta z gumijem napravi te čevlje posebno udobne. Nosijo se na praznik in delavnici.

Vrsta 4645-20

Za izprehod in vsakdanjo nošo obuvajte te čevlje iz teletjega boksa. Priredili smo jih z nizko peto in gumijem.

199

Vrsta 4645-52

Praktični čevlji za vsakdanjo nošo in za izprehod. So zelo udobni ter za vsakogar zelo koristni. Izdelujemo jih iz rjavega boksa z nizko peto.

199

Vrsta 4625-09

Elegantni in udobni sportni čevlji. Naredili smo jih iz temnorjavega boksa z nizko peto. Neobhodno so potrebni ženskam, ki nosijo sportno obleko.

Cenite Vaše noge, katere Vam služijo od jutra do večera.

DROBNO BLAGO:

Krema v škatljah	Din 6'—
" " v steklenicah	" 6'—
" " v tubah	" 5'—
Zilce za čevlje	" 3'—
Kopita ženska, moška	" 19'—

89

Vrsta 3762-22

Te smo napravili za živahnije dečke. Izdelujemo jih iz mastne kravine. Enako imamo iste vrste iz mehkega usnja.

169

Vrsta 2945-11

Te smo priredili za gospodinje. Praktičen, udoben in trpežen čevlji iz črnega boksa. Enako vrsto izdelujemo iz boksa za nedelje in praznike.

169

Vrsta 0167-00

Bakanče iz močnega usnja z gumijevim podplatom in peto. Zelo trpežna in praktična obutev za vsakdanje delo.

Povodenj na Kitajskem

Povodenj, ki se je razlila nedavno na Kitajskem, je ena največjih, kar jih pozna zgodovina. Voda je preplavila vso srednje-kitajsko ravnino, torej ozemlje, ki je 1500 dolgo in na mnogih krajih nad 100 kilometrov široko. To je najrodovitnejši in najplodovitnejši in najbolj obljubljeni del Kitajske, kjer prebiva do 30 milijonov ljudi. V tej dolini je uničena vsa žetev, hiše je voda večinoma odnesla, ali pa so v vodi razpadle. Kar se ljudi ni moglo rešiti, čakajo na drevju na rešitev ali pa umirajo od lakote. Nalezljive bolezni razsajajo povsod, zlasti kolera, legar in griža zahtevajo strašne žrtve. Rešitev ljudi pa je skoro nemogoča in možna je le v mestih, ki leže blizu rek ali pa ob rekah. Po zmernih cenitvah bo pomrlo še 7—10 milijonov ljudi, na stotisoče pa jih je že pomrlo; za tako veliko število ljudi pa je skoraj nemogoče dobiti dovolj zdravil.

Po ravnini, ki jo je voda preplavila, teče reka Jang-tse-Kiang, po velikosti četrta reka na svetu. Ta reka izvira nekje na visoki tibetanski planoti. Pri mestu Ičang stopi ta reka v ravnino in teče potem 1500 kilometrov daleč do Šangaja.

Najhujša je povodenj blizu mesta Vuhana in mesta Hankau-a. Blizu Hankau-a se dolina zožuje in zato je gorenji del doline podoben ogromni kotlini, kjer se je nabralo vode zelo globoko.

Pri Hankau-u je Jang-tse-Kiang okoli 1600 metrov širok in razlika med najnižjim stanjem vode — pozimi — in najvišjim stanjem — poleti — znaša 18 metrov. Tako si lahko predstavljamo, kakšne silne mase vode vali ta reka s seboj!

Letošnje deževje v teh krajih je bilo jako dolgotrajno, tako da je sredi meseca julija voda stala zelo visoko. Prve dni avgusta meseca pa je voda odnesla že nad 5000 hiš.

Položaj je še postrila silna poletna vročina. Termometer je kazal cele tedne do 40 stopinj Celzija, nižja kot 30 stopinj pa temperatura ni bila nikdar. Vsled silne mase sopare je bila vročina še neznosnejša. Zato so Evropejci te kraje tudi večinoma zapustili. Največja nevarnost za poplavljen kraj pa so živalska in človeška trupla, ki jih voda odlaga enkrat tu, enkrat tam in ta trupla so glavni vzrok nalezljivih bolezni.

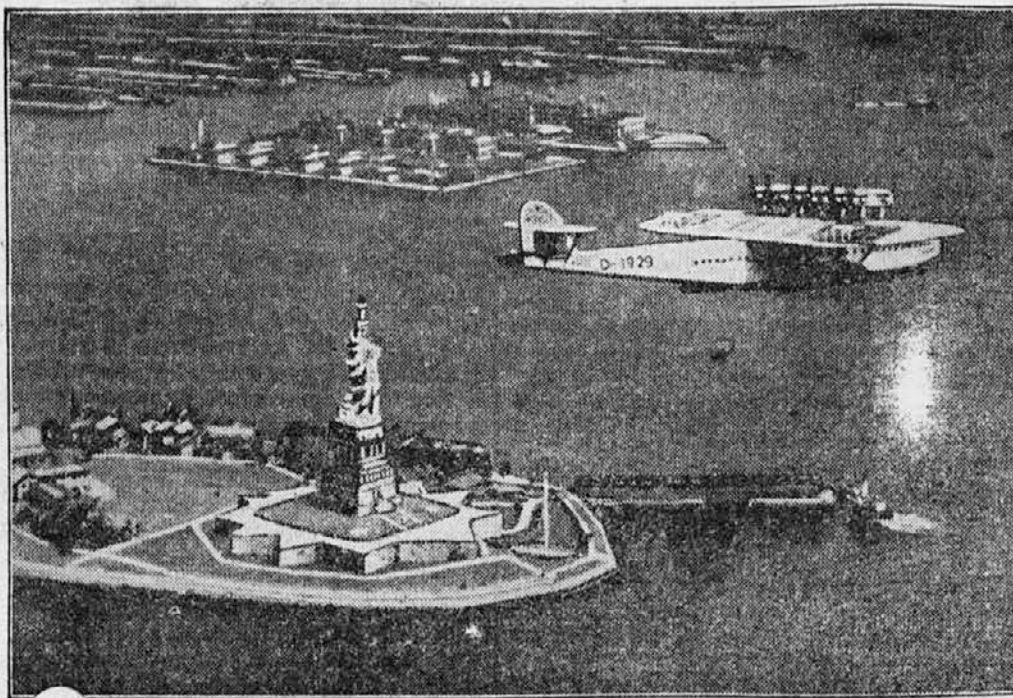
Predrzní vrabci

Neki kmet iz vasi Budingena (Nemčija) je letos postavil na svojo njivo posebno velikega in »hudega« slamnatega moža. Strašilo je nekaj časa res odvrčalo vrabce od njive. Ko je pa nekega dne prišel zopet ogledovat »strašilo«, je videl, da so si vrabci v žepu suknje, s katero je bilo strašilo ogrnjeno, napravili gnezdo!

Važna razsodba haaškega razsodišča

Pred mednarodnim razsodiščem v Haagu so se dne odločili o nameravani carinski zvezi med Avstrijo in Nemčijo, da nasprotuje mirovnim pogodbam. S to odločbo je carinska zveza med Avstrijo in Nemčijo zaenkrat pokopana. Na sliki vidimo predsednika razsodišča Japonca Adači-jo, ko bere razsodbo.

Letalo »Do X« nad Newyorkom
Veleletalo kroži okoli spomenika Svobode.

Zaklad kraljice Sabe

Znani angleški lovec Frank Hayter, ki hodi že leta in leta na lov na leve v Afriko, se je te dni vrnil zopet v London, kjer pripoveduje, da se mu je posrečilo odkriti v notranjosti Abesinije grob svetopisemske kraljice Sabe in pa njene ogromne zaklade. Zaklad se nahaja, kakor trdi Hayter, v neki podzemski shrambi, ta pa se nahaja pod strugo neke reke. Hayter pripoveduje, da je našel tam na tisoče diamantov, rubinov in silne množine nekovanega zlata. S seboj je prinesel več dragih kamnov in nekaj zlata iz te zakladnice. Drugo leto, pravi, bo organiziral posebno ekspedicijo v Abesinijo, da bo dvignil ves zaklad.

700 kilometrov na uro

Zadnjič so tekmovala vodna letala za Schneiderjev pokal pred 2 leti. Letalstvo pa zadnje dve leti ni mirovalo, ampak se je z veliko naglico razvijalo in napredovalo, in v kratkem bodo najboljši letalci zopet tekmovali za rekord v hitrosti. V Italiji, v Angliji in v Franciji že preizkušajo nova letala. Stirje piloti pa, ki so že doslej pri vajah prišli ob svoje življenje, dokazujejo tudi nevarnost letalskih tekem.

Ko je l. 1912. Francoz Schneider ustanovil »potujoče darilo« — Schneiderjev pokal —, ni mogel niti zdaleka slutiti, kakšnega pomena bo njegova nagrada za razvoj letalstva. Takrat so imeli brzino 72 in pol kilometra na uro že za nekaj izrednega. Toda že l. 1925. je preletel zmagovalce 374 kilometrov na uro, l. 1927. so dosegli že brzino 450 kilometrov, l. 1929. pa je letel Anglež Waghorn s 529 kilometri na uro. Waghorn pa se je kasneje ubil in tudi nekatere njegove letalske tovariše je doletela ista usoda. Ponesrečila sta se italijanski letalec Dal Molin in kapitan Manti.

Letala, ki se bodo udeležila letošnjih tekem, niso novega sistema, pač pa so precej izboljšana. A že ti izboljšani aparati dosegajo nove rekordne brzine. Francoski letalci so dosegli že brzino po 630—650 kilometrov na uro, italijanski pa do 640 kilometrov. Zato ne bi bilo nič čudnega, če bi dosegli na sami tekmi do 700 kilometrov brzine na uro.

Za kratek čas

V nekem podeželskem mestu je tožil lekarnar o slabih časih.
»Kako pa to? Ali ni v mestu nobenih bolnikov več?«
»Se preveč,« je rekel lekarnar žalostno, »toda odkar sem se z zdravnikom sporekel, jim za pisuje nalašč le mleko in svež zrak!«